

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ ΣΟΥΦΛΙΟΥ

ΤΟΥ ΔΑΣΚΑΛΟΥ Κ. ΦΟΥΣΚΑ ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΥ

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ ΣΟΥΦΛΙΟΥ

<i>α</i>	- ορίστε, τι είπες	αδραχτάρς	- αυτός που έφτιανε
<i>α</i>	- κατάλαβα		αδράχτια
<i>α</i>	- μπράβο, ναι, πω πω	αειλιάνκου	- ίσιο, ευθυτενές
<i>α</i>	- δχι	δζαπους	- άνθρωπος πολύ ζωηρός
<i>α</i>	- θα		ή ζώο που δεν μποροί
αβανάκς	- κουτός, βλάκας	αζγίνκου	με να εξημερώσουμε
αβανακλίκ	- βλακεία, κουταμάρα	αϊλιά	- ζώο πάρα πολύ ζωηρό
αβανακιά	- χαζομάρα, ηλιθιστητα	αϊλιάκς	- αλίμονο
αβλαντίζου	- κρυφοβλέπω, αγναντεύω, βλέπω επίμονα	αϊλιακλίκ	- άνεργος
αβλαντίνα	- φάρα, σδύ	άϊντι και άντι-άϊντε και άντε	- ανεργία
αβλαμπατζούδ	- ράψι	αϊξιάρς	- Των Αγίων Ταξιαρχών
αβραντίνα	- η μάνα	ακίνστους	- αυτός που δεν χαρίζει
αβράκουτους	- χωρίς βραχί		τίποτε σε κανέναν, ή
αβτζής	- κυνηγός		δεν λυπάται κανέναν,
αγαλατζής	- γανωτής		αχδρταγός
αγγαρλιζου	- γκαρίζω δπως ο γάϊδαρος	ακουλνώ	- κολλώ
αγγειά	- σκεύη μαγειρικής	ακούνου	- ακούω
αγγίδα	- πολύ λεπτή ένα από	ακράνς	- συνομήλικος
	ξύλο που χώνεται	ακσαίνου	- μεγαλώνω
	στο χέρι	ακσής	- ανάποδος
αγγλαντίζου	- κατανοώ, καταλαβαίνω	άκσι	- άκουσε
	καταποίζω, επεξηγώ	αλάν ντουφάν	- άνω κάτω
αγγρούδ	- αγγουράκι	αλαφραίνου	- ανακουφίζομαι, γίνομαι
άγδαρτου	- σφαχτό ζώο που δεν		πιο ελαφρός, ξπλωφρώνω.
	αφαιρέθηκε το δέρμα	αλεύρι	- αλεύρι
αγιάζι	- πολύ τσουχτερό πρωτό	αλιγραίνου	- ανοίγω το σφιχτό και
	νό κρύο		πατημένο μαλλί από
αγιάκστους	- αυτός που δεν μπορεί να τα καταφέρει	αλιχτώ	στρώμα
	- πονηρός, πολυμήχανος		- γαυγίζω, φωνάζω δυνατός τα σκυλιά
αγιάρς	- στραμπουλίζω	άλλνους	- άλλος
αγιερντώ	- στραμπουλίζω	άλ' μα	- λίπος
αγιερντίζου	- αγκαλιάζω	αλμυρίζου	- αλμυρίζω
αγκαλιάζου	- γρήγορα	αλουγάρ	- λογάρι, πλούτος, θησαυρός
αγλήγουρα	- αγριογούρουνο		- το άλογο
αγρόκτισιουνού	- στραμπούληξα	άλουγους	- αλεπού
αγ' ρτσα	- αγριεύω	αλ' πού	- συνηθίζω
αγρώνου	- διαβαίνω, προσπερά	αλστίζου	- αλυσίδα κρεμασμένη
αδιαβαίνου	- βιάζομαι, είμαι βιαστικός	άλσους	στο εσωτ. τζακιού για νακρεμούν κατσαρόλα με νερό
αδιεδάζουμι	- αδελφή, κλωστή από		- μικρά πέταλα που και φώνονταν στα τακούνια τις σόλες των παπουτσιών
αδιρφή	ένωση ήλλων δύο στον αργαλειό	αλτσιάδις	- μεγάλες εδαφικές ανιμαλίες
	- ύφασμα υφασμένο με δίκλωνα νήμα		
αδήμτου	- δράκισσα		
αδράκ' σσα	- στρογγυλό κομμάτι		
αδράχτ'	ξύλου για μάζεμα κλωστής	αλτσιάκια	

αλχίνα - ληχήνα
 αμ - αμ και
 άμπα - αλλά, δμως
 άμπα - αν, εάν
 άμπα - δταν
 αμπά - αλλά, δμως
 αμπά - αμάν
 αμπατζής - αυτός που τη βγάζει
 εις βάρος άλλων
 αμπαλώνου - μπαλώνω
 αμπδώ - πηδώ
 αμπήδμα - πήδημπ
 αμπιλουνιάζου-περνώ αλωστή σε βελόνα
 αμπόδιου - εμπόδιο
 αμπούδω - εμποδίζω
 αμπουλιάζου - μπολιάζω
 αμπουρά - ο χώρος μπροστά στην κύρια εισοδο του σπιτιού
 αμσαλάκς - κουτδς, βλάκας
 αναβόδιπσμα - πέρασμα αλωστών στο χτένι και στα μιτάρια
 αναγκαίου - αποχωρητήριο
 αναγκαστίζου- αναγκήζω, παρακινώ
 ανακατουσιάρς- αυτδς που ανακατεύεται πάντοι
 ανακατουσούρα- σύγχιση, μπέρδεμα, καβγάς, φασαρία
 ανακατώνου - μπλέκω, μπερδεύω
 αναγλιάζου - μου έρχεται αναγούλα
 αναπιάνου - ετοιμάζω το προζύμι
 αματριντίζου- επεξηγώ, κατατοπίζω, καθοδηγώ
 ανασκαίνουμι- συχαίνομαι
 ανάσκαμα - συχαμερό
 ανασκαμένους- συχαμερδς
 ανάσκλα - ανάσκελα
 ανασκυρίζου - τακτοποιώ, βδζω σε τάξη τα πράγματα του σπιτιού
 αναφιλέ - μάταια
 ανγκλαντίζου- δίνω σε κάποιον να καταλάβει
 ανέγροικους - αδέξιος, ανηπρόκοπος
 ανέρουχτα - μουλωχτά
 ανηφέλητους - ανώφελος, σκάρτος, αδέξιος, ανηπρόκοπος
 ανθρουπίσιους-ανθρωπινδς - άνοιξε
 άντα - δταν
 άνταμ - άνθρωπε

αντάης - φίλος
 αντά-σαρατζίμ- λοιπόν
 αντέσσα - δσπρο αλεύρι, φαρίνα θδησσού που έκαναν κουλούρια, σπαθούδις
 αντί - ξύλινο εξάρτημα αργαλειού
 αντιζιά - πήχυς
 αντζιά - πήχυς
 αντζιάκς - τσεκούρι
 αντζιακούδς - μικρό τσεκούρι
 αντράκλα - γλυστρίδα
 αντραλιάζουμι- ζαλίζομαι
 Ανδράς - Ανδρέας
 αντρουπή - ντροπή
 αντρέπουμι - ντρέπομαι
 αντ' ρτσι - ξαναβλάστησε, δυνάμωσε
 αξαίνου - μεγαλώνω
 άξινα - μεγήλωσα
 αξ-κιαπούκς - επιτιμητική φράση
 αξ-κι ξηρός - επιτιμητική φράση
 απιδότς - γεωργικό εργαλείο που δίνουν δεμάτια σιτηρών από κάτω πάνω σε αμάξι
 απάν - επάνω
 απανσίζ - ξαφνικά
 απαντώ - συναντώ
 απίκασα - κατάλαβα
 απιλουγιώμι - αποκρίνομαι, απολογώμαι
 απιράτς - χοντρό ξύλο που τοποθετείται πίσω από τη πόρτα για ασφάλεια
 απιρνώ - περνώ
 απκάζου - καταλαβαίνω, αντιλαμβάνομαι, εννοώ
 απδπατους - αποχωρητήριο
 απουθμώ - νοσταλγώ, επιθυμώ
 απουμένου - μένω, απομένω
 απουσταίνου - κουρήζομαι
 απουσώνου - αποτελειώνω
 απτήλς - κουτδς
 αραδιά - σειρά
 αραδίζου - περνώ συχνά, πηγαίνο-έρχομαι
 αραθμώ - επιθυμώ, νοσταλγώ
 αραθίμσα - επιθύμησα
 αραλίκ - χαρημάδα
 αραλίκ - ξεκούρασμα, ανάπαυση
 αράμ' δα - πω, πω-μπά σε καλδ σοι

αραμπάλ' κ - πέρασμα κάρου
 αραμπαλίκ - αμαξιτός δρόμος
 αραμπάς - βοϊδάμαξα
 αραμπατζής - αμαξάς, αμαξοποιός
 αρατίκ' ζ - φίλος
 αργιάν - αποβούτυρο μένο γάλα
 αρκδήρες - αρκουδιάρης
 αργώ - καθυστερώ
 αρδίτσια - ξυλώδεις θάμνοι
 αρέζου - μου αρέσει, είμαι ικανοποιημένος από κάτι
 αρίστη - το μπροστινό μακρύ ξύλο του αμαξιού
 αρκαντάης - φίλος
 αρκδίζου - βρδίζω με χέρια και πόδια
 αρκταρντίζου - ανακατεύω
 αρκτντάκ - κοντόξυλο υποστήριγμα της καναβάτσας σε κρεββάτι κουκουλιών
 αρμινούδια - χαμομήλια
 αρμούτια - απίδια
 αρνίθια - κοτόπουλα
 αρντρίζου - αυξήνω, περισσεύω, πλειοδοτώ
 αρπατζήκ - μικρό κρεμμυδάκι για σπορά
 αρσάτια - λιχουδιές
 αρταίνουμι - τρώω φαγητό μη νηστίσιμο
 άρτικ - πια, πλέον, τέλος πάντων
 αρτους - πρόσφορα
 αρτρμάς - περίσσευμα, τα σκαμάκια παιγνίδι
 άρσιουμα - ανύψωση φωνής, σοβέρισμα, επίπληξη
 αρτσιώνουμι - μαλώνω, φοβερίζω
 αρχικάρταλους-αρχηγός των αετών - αρχίζω
 αρχινώ - πρωτύτερα
 αρχύτιρα - ζωηρός, τραχύς, ατθασος
 ασγίνκους - ασυνίθιστο, φοβερό στην εμφάνιση
 ασιρίδκου - να ζήσεις, μπράβο, εύγε
 ασκολσούν - δισπρος
 αστρούς - στήθος
 αστήθ' - στενό χώρισμα ανάμεσα σε δύο σπίτια
 αστριχιά - ανοιχτό εργαλείο
 ατσίδκου - τετραπέρατος, έξηπνος

αυλαντίζου - πηρακολουθώ, αγναντεύω
 αφανίζου - βασανίζω, ταλαιπωρώ
 αφανίζουμι - επιμένω, βασανίζομαι
 άφαντους - αυτός που δεν φαίνεται, που δεν παρουσιάζεται
 αφήνου - αφήνω
 αφιντάκς - πεθερός
 αφουγκρώμι - κρυφακούω
 αφρίζου - θυμώνω πήρα πολύ
 διφτουρου - δύσκολο να εκτελεστε
 αχαΐριφτους - ανεπρόκοπος, ανοικούρευτος, άχρηστος
 αχαμνή - τα ανδρικά γεννητικά δργανα
 αχαμνά - αυστηρά
 αχαμνός - ζωηρός, άτακτος, αυστηρός
 άχλα - ναι, βέβαια
 αχλαμπάτ' ζ - ασχημάτιστο, άμορφο αντικείμενο
 αχλαντίζου - στεναχωριέμαι και αναστενάζω
 αχράνς - αγροίκος, αδέξιος, χονδροκομμένος
 αχταρμάς - αλλαγή θέσεως πραγμάτων
 αχταρντίζου - μεταφέρω
 αχτέλ - απλωτό πιάτο
 αφχώ - λυπάμαι, συμπονώ

B

βασγκιστώ - μετανοιώνω
 βασγκιστίζου - μετανοιώνω
 βασγκέστσα - μετάνοιωσα
 βήζου, βήνου - προσπαθώ με ζήλο
 βαθράκια - βατράχια
 βήθρακους - βάτραχος
 βαΐζου - γέρνω από τη μιά πλερά
 βάϊσμα - κλίση
 βάϊσι - έγειρε
 βάλτου - βάλε το
 βαλαντώνου - αποκάμνω, κουράζομαι
 βαρά - κιούτα - πάτ κιούτ, να χτυπούν
 βαρούμιν - έγκυος, βαρεμένη
 βαστάζου, βαστώ-κρατώ κάτι, διαρκώ
 βασιλιώ - βασιλική
 βασίλου - βασιλική
 βασιλκούδα - βασιλική
 βασίλης - βασιλείος

βασμούρια - δυνατή φωνή, φασαρία
 βατσιά - βατομουριά
 βατσνόμπλα - βατόμουρα
 βγάζου, βγάνου - βγάζω, εξορύσσω
 βγαίνου - βγαίνω
 βέργου - Βιργινία
 βζαχταρούδ' - μωρό που θηλάζεται
 βζί, βζιά - μαστός, μαστοί
 βίθρα - κάστορας
 βίντσι - τροχαλία, γερανός
 βίρβιλου - κουρέλι, ράκος
 βιρβιρίτσα - σβούρα που γυρίζει
 πολύ ώρα
 βιργούδα - μικρή και λεπτή βέργα
 βιργουλίζουμει-κουνιέμαι σαν βέργα
 βίτσα - μικρή και λεπτή βέργα
 βιτσιά - χτύπημα με βίτσα
 βλάης - Βλάσης
 βλέπου, γλέπου - βλέπω
 βλουγιά - αναμοβλογιά
 βλουγιασμένους-άρρωστος από ευλο-
 γιά
 βλουημένους- ευλογημένος
 βουβαλάμαξου-αμάξι με βουβάλια
 βούγκρους - παράσιτο ζώων, ζαρω-
 μένος, μικροκαμωμένος
 βουζγκανώ - χτυπώ
 βούζια - θαμνώδη φυτά, στην κα-
 τοχή έκαναν ούζο
 βουζιά - ακαθαρσία αγελάδας
 βουζίδαρς - βουκόλος
 βούλα - σφραγίδα, αποτύπωμα
 βουλιώμι - επιθυμώ, θέλω
 βουλέφκα - βολεύτηκα
 βουρδόν - κοκκίνισμα στο πρό-
 σωπο
 βουρδουνιασμένους-κατακόκκινος α-
 πό κρόνο ή χαστούκια
 βουρλουντίζουμει-εκιχειρώ επίμονα,
 κινώ γή και ουρανό
 βρακουζούνα - κορδόνι που οι παπού
 δες και οι γιαγιάδες
 έδεναν το βραχί τους
 βράζου - βράζω
 βρίσκνου - βρίσκω
 βρουστουλουγώ - βλαστολογώ, κορφο-
 λογώ

-----Γ-----

γάβρα - θάμνοι με φύλλα για
 τροφή κατσικιών ; και
 κορμό για φράχτες σε
 αυλές
 γαβρά - περιοχή που φυτρώνουν
 γάβρα
 γανιάδα - θυμός
 γανιάζου - θυμώνω
 γηνιασμένους - θυμωμένος, ταλαιπωρη-
 μένος
 γήμγασι - σκορπισμένα εδώ και
 εκεί
 γαρδαλώνου - ξεσκίζω με τα νύχια
 σάρκες ή σκληρή επι-
 φάνεια
 γαρδαλουμένους-αυτός που έχει κατα-
 ξεσκισμένη επιδερμίδος
 γας πους - άνω κάτω
 γάστρα - θολωτή πλάκα από σίδε
 ρο ή πηλό που έφηναν
 πίτες
 γδαρμένους - αυτός που του έχει α-
 φαιρεθεί το δέρμα τοι
 γδί - γουδί
 γδέρνου - βγάζω το δέρμα ζώου
 γέν' μα - σιτηρά
 γένουμι - γίνομαι, είμαι
 γείνονυρου - δνειρό
 γέσκους - σκαντζόχοιρος
 γέρνου - γέρνω
 γήσβα - υπόγειο
 γήσουμα - λαμπήδα όσο το ανάστι
 μα του νεκρού που ξε-
 νυχτούσαν
 για - πρόθεση
 για - δεικτικό μέριο
 για - παρακελευσματικό μέρ.
 για - διαζευκτικός σύνδεσμος
 γιαβάνης - μαλπικός
 γιαβήσκου - μαλακό
 γιαβάνς - ήνοστος
 γιαβάνκου - άνοστο, ελαφρό, αδύνατο
 γιαβουκλού - αρραβωνιαστική
 γιασμάς - μαύρη μαντήλα, τσεμπές
 γιαζίκ - κρίμα
 γιάκ - γύψος
 γιακά-πατσιά - πιάστηκαν, αρπάχτηκαν
 γιακλής - αρραβωνιαστικός
 γιαγίν' - πυκνό πλήθος
 γιαγίνι - μεγάλος γουλιανός

Γιάνκους	- Ιωάννης	γιάτους	- νά τος
γιακουστίζου-στρογγυλοκάθομαι		γιάτ'ς	- νά τος
γιακόσκανς	- επιδέξιος	γιαχανάς	- σησαμοτριβείο
γιακστίζου	- έχω επιδεξιότητα, καταφέρνω	γιαχανατζής	- ιδιοκτήτης γιαχανά
γιαλάκ	- μεγάλη πέτρινη λεκάνη για να ποτίζουν ζώα	γιαχνί	- φαγητό με κρέας αρνίσιο ή βοδινό
γιαλαμάς	- φλεγμονή, πληγή στα άκρα των χειλιών	γιδιάζου	- εργάζομαι στο γίδιασι
γιάλλους	- ο άλλος	γίδρους	- ιδρώτας
γιάμα	- λεηλασία	γιδρώνου	- ιδρώνω
γιήματζης	- αυτός που λεηλατεί	γίκους	- εντοιχισμένη ντουλάπι χωρίς φύλλα
γιαμάς	- δερμάτινο μπάλωμα σε πηπούτσια	γίκνις	- έθιμο παραμονής γάμοι που οι φίλες της νύφη έβαψαν τα νύχια με ειδική βαφή και χόρευαν
γιαμουρλούκ-	μανδύας, ενδυμ. ανδρικό	γιλάδα	- αγελάδα
γιαμουσιάκς-	ασθενής, μαλακός χαρακτήρας	γιλαδάρς	- αγελαδοβοσκός
γιαμούκ'κου-	στραβό καρπούζι ή τσουκάλι κακοσχηματισμένο	γιλαδαρά	- πλατεία όπου μαζεύονταν οι αγελάδες και ξεκινούσαν για βοσκή
γιαμάτς	- έδαφος με κλίση	γιλιντώ	- διασκεδάζω
γιαμάτσα	- περιοχή με πλαγιά	γιλώ	- κοροΐδεύω, περιγελώ
Γιαμάτσια	- μεγάλη περιοχή με πλαγιές, αγροτ. τοποθεσία	γιμινιά	- ελαφρά ανδρικά υποδήματα χωρίς τακούνια
γιαναντινά	- για πείσμα	γιμινιτζής	- κατασκευαστής γιμινιών
γιανδάσ'	- προσταγή σε ζώο να πάρει θέση στο ζυγό	γίνα	- ίνα κρέατος
γιανγκίν	- πυρκαϊά	γινάτ'	- θυμός
γιάνκα-γιάνκα-	πλαγίως	γιδμά	- αίμα
γιανγκόζ	- δυνθρωπός με λοξά μάτια	γιδμγιους	- το πύον της πληγής
Γιαννάκς	- Γιαννάκης	γιδσμους	- ο διόσμος
Γιαννάκους	- Γιαννάκος	γιουβάνς	- κοντός, απολύτιστος
Γιάννου	- Ιωάννα, Άννα	γιουμάτους	- γεμάτος
γιαπρακτσής-	εργάτης για ένα μήνα να κουβαλάει φύλλα για τα κουκούλια	γιουμόζου	- γεμίζω
γιαρέντης	- αγαπητικός	γιουνγκάς	- λειψός κομμάτι από σπισμένο στο χείλος πιάτο ή ποτήρι
γιαρντί	- διαβρωμένη δχθη	γιουρήτσα	- χώθηκα μέσα σε νερό βούρκο
γιαρντίμ	- εθελοντική βοήθεια	γιούργια	- αέρα, έφοδος
γιαρντιμτζής-ο	προσφερόμενος να βοηθήσει	γιουρντάν	- κόσμημα του λαιμού
γιαράς	- πληγή	Γιουργού	- Γεωργία
γιαρμάς	- χοντροαλεσμένο καλαμπκι για τροφή ζώων	γιούρτ	- γιαούρτι
γιάρ	- κομμένο απότομα και απόκρημνο μέρος	γιούρτ	- υικρός λαχανόκηπος διπλα στο σπίτι
γιας-πους	- δάνω κάτω, διασκορπισμένα	γιούσκα	- καρούμπαλο στο κεφάλι
γιαστίκη	- εξάρτημα αμαξιού	γιουφύρ	- γέφυρα
γιατίκη	- ξύλινο δοχείο νερού	γιράζου	- γεράζω
		γιράντιους	- βαθυγάλαζος
		γιράντια	- μπλέ βαμβακερά υφαντια
		γιράντιου	- τα θαλασσί χρώμα
		γιρουσίν	- υγεία, ευρωστία

γιρλιστίζου	- κάθομα ή ξαπλώνω δύο μπορώ αναπαυτικά	γκαμπίθρα	- ο πολύ λαίμαργος
γισιάζου	- ισιώνω, διορθώνω, τα- κτοποιώ	γκάμπλης	- αυτός που καταπίνει το φαγητό αμάσητο
γισιάζουμι	- ετοιμάζομαι, στολίζο- μαι	γκαν' ντσια	- γυνατό κτύπημα της μπήλας κατακόρυφα
γίσκους	- ζσκιος	γκανταλώ	- γαργαλώ
γίσκουμα	- φάντασμα	γκαργκάνα	- πολύ μακρύ και χοντρό καρφί για τα μαδέρια
γισκουμένους	- σεβαστός	γκαργκαλίκια	- δλα τα χοντρά καδρόνια της οροφής των σπιτιών
γισκουμένους	- χώρος με σκιά	γκαρλούπας	- μεγαλοφαγής, κακδιορ- φος στο πρόσωπο
γιφάδ'	- το νήμα της σαΐτας στον αργαλειό	γκατζιόλ	- γάϊδαρος
γιφύρ	- γέφυρα	γκάτσιους	- γάϊδαρος
Γιώρας , Γιώρας-	Γεώργιος	γκατζιουλούδ'	- μικρό γαϊδουράκι
γκαβδς	- τυφλός	γκατζουφιάζου-	στεναχωριέμαι, κατεβέζω τα μούτρα
γκαβομάρα	- τυφλαμάρα	γκατζουφιασμένους-στεναχωρημένος	
γκάγκα	- μύτη	γκβαλώ	- κουβαλώ
γκαγκής	- λαιμός	γκβέτς	- γιουβέτσι
γκαγκήκια	- οι αμυγδαλιές στο λαιμό	γκδούνια	- κουδούνια
γκαγκαγκατζιάρς-αυτός που συνέχεια σκαλίζει τη μύτη του		γκδούνα	- μεγάλη κουδούνα, κα- μπάνα
γκαγκαμάκια	- το μέρος της κεφαλής από το λαιμό ως τα αυτιά	γκέμ	- χαλινό
γκαγκαμίκας	- ψηλολαίμης	γκέλμπιρι	- ξύλο που τραβάμε τα κάρβουνα από το φούνο
γκαγκαμίτς	- ψηλομύτης	γκέρτζια	- τέντωμα
γκαγκανίζου	- σιγοκλαίω	γκέρτζια	- μικρά παιδιά
γκαγκανίζου	- τρώγω λαίμηργα, καταπίνω αμάσητα	γκέρτζιονδ'	- μωρό
γκαγκάνσμα	- φάγωμα, καταβρέχθισμα	γκέρτζιενούμι	- παιδιαρίζω
γκαγκαράτσας	- τσιγκούνης	γκιβρέτκους	- τραγανός, ξεροφημένο
γκαγκαράτζις	- τα ξηρά κυττάλιοι πατητικές μύτης	γκιβριντζίου	- ξεροφήνω
γκαζγκαλιάρς	- ανακατοσιάρης	γκιζιαρτζής	- αυτός που τριγυρνά άσκοπα
γκαζγκαλίζου	- σκαλίζω	γκιζιαργιδ	- άσκοπο τριγύρισμα
γκαζγκαλώ	- ανακατεύω	γκιζιαρνώ	- τριγυρνώ άσκοπα
γκαζουτινικές-	δοχείο πετρελαίου	γκίλμπας	- χονδροκομμένος
γκριγκανάς	- φαγητό για γέρους με πολλά είδη μέσα	γκιμπέρτζια	- πεθαμός, φόνος
γκάιντα	- πνευστό μουσικό δργανό	γκιμπιρντζίου	- πεθαίνω
γκαλέτσας	- ξυλοπόδαρος, αυτός που φορά γκαλέτσια	γκιμπρέτια	- σπίρτα
γκαλέτσια	- ξύλινα τσόκαρα	γκινίσκους	- ευρύχωρος
γκαλιαρώνου	- ανοίγω άγρια τα μάτια	γκιανύμπουρ-γκιούμπουρ-	παταγωδώς
γκαλιούρας	- αυτός που έχει συνέχεια τα μάτια γουρλωμένα	γκιούπ-γκιούπ-βαθύς	ήχος από χτύπη μα μεγάλου και μαλακού αντικειμένου
γκαλκαντέρας	- αδύνατος και ψηλός ένδρας	γκιουρέδκους	- παχύς, ήφθονος, δισύς

γκλότσιανου - ριζοβολβός λουλουδιών
 γκόλιαβους - γυμνός
 γκόρτσα - άγρια αχλάδια
 Γκόφιλης - θεόφιλος
 γκτούλ - τροχός, στεφάνι ρόδας
 γκτούλα - μεγάλη ρόδα
 γκτούτς - πήλινο βάζο, δοχείο
 Γκότσκα Πούρτσιους-Του Γκότσικα ο τράγος
 γκουζγκουνάρα- κουκουνάρι πεύκου
 γκιτί γω σένα- θασε κάνω εγώ εσένα
 γκιρντίζου - τεντώνω
 γκιρέν νερό - στυφό νερό
 γκίρχις - λαιμός, λάρυγγας
 γκίρχιλις - "
 γκιρκιλιάνους- "
 γκουσγκουριά- κουκουναριά
 γκουζγκουμάτς- ζυμάρι, άφητο μέρος στο ψωμί
 γκουζγκουντζής- αυτός που ανακατεύεται
 γκουλιαβγιάζουμι- ξεγυμνώνομαι
 γκουλιάνια - κολοκύθια
 γκουλιόπιτα - κολοκυθόπιτα
 γκουλιαπάω - ανακατεύω το νερό, το γεμίζω βρωμιές
 γκουλιαφίζου - λερώνω, μαγαρίζω
 γκουλιώκουτους- χωρίς ουρά, κολοβός γυμνός
 γκουλιουπώνς- κοντόσωμος και πονηρός
 γκουλόκνα - καρποί αγριοτριανταφυλλιάς
 γκούμας - χονδρός, παράξενος
 γκουμπούζ - πήλινο ποτήρι κρασιού
 γκουντλώ - κυλώ, κατρακυλώ
 γκουντούλτσα - κατρακύλησα
 γκουντζιούκς - κοντόσωμος
 γκουντούρτσι - πείσμωσε
 γκουντρούλ - πήλινο δοχείο, μικρό πιθαράκι
 γκουρλότς - επιτυχία σε παιγνίδι, πόντος, καμάς
 γκουρλώνου - πνίγω, πιάνω από το λαιμό^μ
 γκουρλώνουμι - πνίγομαι με κάτι που στάθηκα στο λαμό μου
 γκουστίζου - απαυδώ, αποκάμνω
 γκουστιρίτσα - σαύρα
 γκουτζιάμ - τόσο μεγάλο
 γκουτζιαμάν - τόσο μεγάλος

γκουτζιαβέλ' - κουτσούβελο, μικρό παιδί
 Γκουτές - παλιός λυράρης Σουφλί
 γκούφα - μεγάλο κοφίνι που έβαζαν τα κουκούλια
 γκρατζίλας - μεγαλόσωμος
 γκραμπατζιάνια- ξύλινο κιγκλίδωμα το σαλονιού προς την αυλή
 γκράντζαλα - χαλάσματα, ερείπια
 γκραντζίδις - θηρία
 γκρίμπα - ραχητικός, κουλουριασμός
 γκ'ρλα - πολύ γεμάτο, πληθωρικό
 γκριμίζου - ρίχνω κάτω
 γκριμή - απόκρημνα μέρη
 γκ'ρλίτσα - το γκρινιάρικο γουρούνι
 γκ'ρτλάκ' - ο λαιμός της κότας
 γκτζιούν - γουρούνι
 γκτζιουνούδ' - μικρό γουρουνάκι
 γκτζιουνάρς - χοιροβοσκός
 γλέπου - βλέπω
 γλήγουρα - γρήγορα
 γλιτώνου - γλιτώνω, σώζομαι
 γνέμα - νήμα
 γνέθου - γνέθω
 γνώρους - γνωριμία
 γόμγους - πύον
 γουραντώ - μπαίνω μέχρι το γόνατο μέσα στη λάσπη
 γουράτσα - χώθηκα μέσα στα νερά ή στο βούρκο
 γουρνιάρκου - έδαφος με ληκούβες
 γρίβόυς - το άλογο
 γριντιά - ξύλινο δοκάρι στέγης
 γρουσούδ' - 20λεπτο τούρκικο ασημένιο νόμισμα
 γούρνα - τήφος, κοίλωμα
 γύπνους - ύπνος
 γυρεβού - γυρεύω, ζητώ
 γυρνώ - γυρίζω, περιστρέφομαι
 γυφαίνου - υφαίνω
 γύψουμου - ειδικό αντίδωρο που βεταί από τη μέση του πρόσφορου

Δ

- δα - δα, λοιπόν
 δαβλί - αναμιένο ξύλο
 δηγκουσιά - δαγκανιά, δαγκωματιά
 δάκρου - δάκρυ
 δασκέλ - βήμα, δασκελιά
 δασκέλσμα - βηματισμός
 δασκ' λιώ - δρασκελιώ, το άνοιγμα των ποδιών
 δαχλίζου - τρώω γλυκό με το δάχτυλο
 δάχλου - δάχτυλο
 δγέτι - δέστε
 δένει - δεν υπάρχει
 δέντις - δεν υπάρχουν
 δείχνου - δείχνω
 δένδρους - δένδρο
 δέρνου - δέρνω, μαστίζω, ταλαιπωρώ
 διάδιαρους - υδράργυρος
 διακουνιάρα - ζητιάνα
 δικράν - γεωργικό εργαλείο
 δικουχτούρω-γκρίζο σταχτί πουλί σαν το περιστέρι
 δίμητου - ύφασμα υφασμάτινο με διπλή στριμμένη κλωστή
 Διμότικου - Διδυμότειχο
 δίνου - δίνω
 διπλάρκα - δίδυμα
 διπλέρκου - δίφραγκο
 διπλώνου - περιλαβαίνω, πιάνω, αδράχνω
 διρμάτ - δερμάτι, τουλούμι
 διρπάν - δρεπάνι
 δισιντρίκ - αυτοσχέδιο χαλινδ με φηλιά σχοινιού ή αλυσίδας
 διστιμέλ - στλίδε κεφαλής γυναικας μπντήλα
 διστιφιά - δίσεκτο έτος, δύσκολη χρονιά, αναποδιά
 διφτέρ - δεύτερο σκάφιμο
 δίχους - χωρίς
 διώχνου - διώχνω
 δλειά - δουλειά
 δουδικάδα - οι δώδεκα σύμβουλοι και ακόλουθοι των βασιλέων
 δουκιώμι - θυμήμαι
 δουκήθηκα - θυμήθηκα
 δουρδκνου - ροδάκινο
 δουρουκνιά - ροδακινιά

Ε

- ε - προσφώνηση, μόριο αποντικό σε επιφώνημα
 έδου-ιδώ - εδώ
 εκ - επιφώνημα/εκ τι φκιάνς
 έκα - στάσου
 έκατει - σταθείτε
 εμέν - μόλις
 έμπουρας - έμπορος
 έπιτσε - πολύ
 έρθουμι - έρχομαι
 έτσ' - μάυτρό τον τρόπο
 εφέντης - κύριος
 έχ - το βιός
 εχ - επιφώνημα, εχ, αχ, ε

Ζ

- ζαβάλς - κακόμοιρος, φουκπράς, ανήμπορος
 ζαβζάς - λαχανικά
 ζαβιή - ζεβολιά
 ζαβιάρς - ζαβολιάρης
 ζαβλαρώνου - ξαπλώνω, κοιμούμαι
 ζαβλάρουμα - ύπνος
 ζαβλαρουμένους-κοιμισμένος, ξαπλωμένος
 ζαβράκας - άνδρας που του πέφτουν τη βρακιά
 ζαβρακουμένους-ντυμένος με πολλά ροχα, φορτωμένος με ύποπτα αντικείμενα
 ζαβάλς - κακόμοιρος, φουκαράς
 ζακπνώ - κουνάω
 ζακανιώμι - κουνιέμαι
 ζακπμτσούκ - μικρό θαυματουργό εργαλείο
 ζακαμτσικ' - εξάρτημα, μικροεργαλείς
 ζακατρίκ' - κάθε εργαλείο που προκλεί θόρυβο
 ζάκατα - μικρή αντικείμενα, όλα τα πράγματα του σπιτιού
 ζάλπχους - θόρυβος, σαματάς, φασαρίζαμάν' - ζαμάνι, εποχή, χρόνος, καιρός
 ζαμακώνου - χώνω κάτι μέσα σε άλλας
 ζαμανίσιους- παμπάλαιος
 ζαμάρα - φουσκωμένο ασκί, γκάζιντ κοιλιά εγκύου
 ζαμούκς - ατροφικός
 ζαμπαράς - άνδρας γυναικάς
 ζαμπαραλίκ' - το κυνήγι των γυναικών

ζαμπούνκου - αδύνατο, καχεκτικό
 ζαμπούνς - καχεκτικός, αδύνατος
 ζαναάτ' - τρόπος, καινοτομία
 ζάναζους - εξάρτημα αργαλειού
 ζαπ' - εξημέρωση, τιθάσευση
 ζάπαρους - κουφώβραση, στενωσιά ασφυξία
 ζάπουμα - παρακράτηση
 ζαπώνου - κλέβω, κατακτώ
 ζάρα - πτυχή
 ζαρ-ζαρ - ζάρα - ζάρα
 ζαρζαβάτια - λαχανικά
 ζαρζαβατζής - λαχανοπώλης
 ζαρουμένους - αυτός που κάθεται και ζαρώνει
 ζαρουμένους - αυτός που έχει ζάρες
 ζαρώνου - κάθομαι σε μιά άκρη και δεν μιλώ
 ζατ' - καθαυτό, οπωσδήποτε, βέβαια
 ζάτες - θειϊκό οξύ
 ζάτες - μαχάρωμα, τρύπημα
 ζατσανώ - τρυπώ κάτι μαλακό με αιχμηρό αντικείμενο
 ζαχαρούδια - κουφέτα
 ζαχιρές - ζωοτροφές, χορτονομή
 ζ' γκ - ζ' γκ - πυκνοφορτωμένο
 ζγκράμπια - σαρανταποδαρούσα
 ζγκραμπατζουμένιους-γρατσουνισμένος
 ζγκραμπατζώνου- γρατσυνώ
 ζγκρήνα - τζουγκράνα
 ζγκρανίζου - τζουγκρανίζω
 ζγκουλώνου - στριμώχνω
 ζέβλα - σιδερένια βέργα που μπαίνει στο ζυγό για να κρατά το λαιμό ζώου
 ζερ - λάθος
 ζερ - ζιμπίλ - ήνω κάτω
 ζέτι-ζένημ - φυσικά, βέβαια
 ζέφου - ζεύγ τα ζώη
 ζήτλαρς - ζητιάνος
 ζιάγκα - δίχτυ
 ζιάμπλιακας - βάτραχος
 ζιάπκους - βάτραχος
 ζιλιάμις - καχεκτικός, μικροκαμψένος
 ζιλ' - πιατίνη μουσικής
 ζιμπίλ - φάθινος σάκκος
 ζιουβγάρ' - ζευγάρι ζώων για δργωμα, ζεύγος ομοίων πραγμάτων

ζιουμπίλ - ζουμπούλι
 ζιούμπλιακας-μικροκαμψένος, νάνος
 ζιούπα - το πολύ ώριμο φρούτο
 ζιούσκα - καρούμπαλο
 ζιρβά - αριστερά
 ζ' κτέ- ζ' κτέ - πίσω μπρός
 ζλάπ - αγρίμι
 ζλίγου - συμπιέζω, ζουπώ
 ζμάρ' - ζυμήρι
 ζμί - ζουμί
 ζ' μώνου - ζυμώνω
 ζνάρ' - ζουνάρι
 ζόρ' - πρόβλημα
 ζουγκί - αναβατήρας σέλας αλόγι
 ζουγράφους - ζωγράφος
 ζούγκους - το ξύλινο εξάρτημα τη γκάντιας που βγάζει ή
 ζούζουλου - ενοχλητικό στοιχείο
 ζουλιγμένους- συμπιεσμένος
 ζουμπλάκια - καρπός θάμνου που έβαζαν τα παιδιά στη μαστίχα
 ζούνα - ζώνη
 ζουπώ - πιέζω
 ζουρνάς - ποταμίσιο φάρι
 ζουργάς - ξύλινο κλαρίνα
 ζουρλαμάς - επακόλουθο δυσκολίας
 ζουρλαντίζου- δυσκολεύω, πιέζω
 ζουρληντές - με το ζόρι, με τη βζουρζόπης - άτακτος, ζωηρός
 ζ' τ' κου - δύσκολο, ζόρικο, σκληρό
 ζτράνια - δύλα τα εργαλεία του γεωργού
 ζουφώ, ζβώ - σβήνω, σκοτίζω

θ

θαμάζου - θυμάζω
 θαμάζουμι - απορώ, βρίσκομαι σε αμχανία
 θάματ' - ίσως, σάμπως
 θαμάχκι - θαύμασε
 θανάης - Αθανάσιος
 θάν - σαν
 θπν. - εάν, αν
 θαν - δταν, μδλις
 θανι - επίρρημα, σαν
 θαν - σα
 θπνά - /μόριο/θά
 θάριφα, θήρσα- νόμισα
 θαρρώ - νομίζω
 θέβγου - φεύγω

θηριάγκαθου	- πάθηση δακτύλου, τσιγγούνης
θιαμάζου	- θαυμάζω
θιμιλιούμενους	- θεμελιωμένος, σοβηρός υπέρογχος
θιος	- θεδς
θιρμασιά	- σύγκρυο
θ' κέλ'	- δικέλι
θ' κέντρα	- βουκέντρα
θ' κιάμ'	- δική μου
θ' κος	- δικδς
θ' κόδουμ	- δικδς μου
θ' λιά	- θηλιά σχοινιού, νήματος, σύρματος
θλήκ	- ειδική κουμπότρυπα
θληκώνου	- κουμπώνω
θράψα	- ξυλώδεις θάμνοι που με το ξύλο κάνουν στυλιάρια
θριφόφλου	- θρεφόφυλλο
θσακ'	- δισάκι
θυβγατιό	- φευγάλα
θυμιατή	- καλή Σουφλιώτικη ποδιά με πολλά και ωραία διακοσμητικά θέματα, τα "θυμιατά"
θύρα	- πόρτα
θύρα	- το διάστημα ανάμεσα στα καλύμια του χτενιού του αργαλειού

I

ιγκ'τ	- σύνεργο, εξάρτημα, εργαλείο
ιγώ	- εγώ
ικλέτ'	- κλείδωση
ικεί	- εκεί
ικείνους	- εκείνος
ίντας	- δταν
ιντιέκ	- οδήγημα υποζυγίου με προηγούμενο τον ηνίοχο
ίλιαμ	- κι δμως, έτσι και
ίλ'να	- επρόκειτο
ιπιτώρα	- πρωτύτερα
ίσια	- κατευθείαν
ίσια-ίσια	- αντιθέτως, απεντνίας
ισιάν	- ίσωμα, ευθεία
ισκιάζου	- σκιάζω, κάνω σκιά
ιστίβ	- στίβα, μικρή θυμω-

ιφτάρα	- νιά με άδετο χόρτο
ίχ	- εφτάρα, φεύτικος άνθρωπος, λιανός, μικροκυμαμένος, εφταμηνίτικος
ιχτιμπάρ	- επιιφώνημα δυσφορίας
ιχτισνός	- υπόληψη, εκτίμηση
	- χθεσινός, νέος, νεοφερμένος
	K
καβάκ'	- το δένδρο λεύκα
καβάκ'	- κολουτούμπα, πέσιμο
Καβάκ'	- πλατεία στο Σουφλί δίπλα στο Β': Δημ.Σχολείο
καβακούδια	- μικρές λεύκες
καβίδκα	- δυνατά
καβίδκους	- δυνατός
καβραντώ	- αρπάζω
καβουρντίζου-	- ψήνω κάτι μέχρι να ξεραθεί, πιέζω, τυραννώ
καγκ'ρτζμα	- στραγγάλισμα
καγκ'ρντίζου-	- στραγγαλίζω
καγκανένις	- ουδείς
καδένα	- χαλκάς, κρίκος, αλυσίδα
κάδρου	- φωτογραφία σε πλαίσιο
κπημάς	- απότομο πέσιμο μπροστιαρία από απροσεξία, σπρώξιμη
κάζα	- μεγάλη πάπια
καζιά	- άγριες πάπιες
καζμάς	- σκαπάνη, αξίνη
κάθουμι	- κάθομαι
καϊάς	- σκληρό χώμα
καϊκιούμενους-	- θυμωμένος
καϊκιώνου	- θυμώνω
κάϊκιουσα	- θύμωσα
καΐνης	- κουνιάδος
καϊντάρα	- τσουλήθρα
καϊντώ	- γλυστρώ
καϊντιστήριες-	- γιαλιστερό παγωμένο νερό
κάϊτσα	- γλίστρισα
καϊντσιους	- κουνιάδος
καϊτιρώ, καρτιρώ-	- περιμένω υπομονετικά κά κάποιον
κάϊρ	- επιτέλους
καϊσ'	- βερύκοκο
καϊσ'	- λωρίδα, δερμάτινη ζώνη
καϊσ'	- κάλος χεριού δουλευτή
καϊσιά	- βερυκοκιά
κακαβάνς	- χαζός
κακανάρα	- κεφαλή, κρανίο
κάκου	- ηλικιωμένη γυναίκα

κακάρουσι	- πέθανε	καμώνωμι	- προσποιούμαι, κάνω, γίνομαι
κακάτσ'	- κάτι που ήταν μαλακό και ξερήθηκε	κπναβάτσα	- ύφασμα από λινάρι
κακμάς	- απότομο πέσιμο μπροστά από σπρωξιμό	κάνα-κάνας	- ένας, μία
καλά καλούτσ'	κα- καλά καλά	κπνένας και κάνας-περίπου, σχεδόν	- πείθω, δέχομαι
καλπμάλιας	- βλάκας, ηλίθιος	καντίζου	- κυρά, αξιοσέβαστη γυναίκα
καλαϊτζής	- κασσιτερωτής, γανωματής	καντίνα	- απολύτως τίποτα
καλαμίδα	- μακρύ και λεπτό ξύλο που τινάζουν αμύγδαλα και καρύδια	κπούν'	- πεπόνι
κπλέβρα	- παπούτσια με χονδρές ξύλινες σόλες	καπάν'	- ποντικοπαγίδα
καλήμ'	- η αγαπητική μου	κανάργιας	- αρχηγός, πρωτοπόρος
καλημιρνώ	- καλημερίζω	κπλάκια	- καλύμματα των κρεββατιών κατά την διάρκεια του κλαδώματος των κουκουλιών
καλιβώνου	- πεταλώνω, καλιγώνω	κππακιάζου	- βάζω το καπάκι
καλλιφάρ'	- καλιφάρι	καπλιντίζου	- σκεπάζω, κουκουλώνων
καλπαζάνα	- κρασόκουπα, μεγάλη χάλκινη πιατέλα	καπλάτρα	- σκέπασα, κουκούλωσα
καλπαζανούδα-μικρή χάλκινη κούπα		καπίν'	- καπνός
καλπαζανιά	- τεμπελιά	κάποτε κι αλλότι-κάποτε, τέλος	
καλπαζάνς	- τεμπέλης, οκνηρός, ακαμάτης	κάπκωντις	- κάποτε
καλπαζανιεύουμι-τεμπελιάζω		καπρώτα	- πριν από καιρό
καλτάκι	- γυναίκα ανήθικης διαγωγής	καπτώ	- αρπάζω
καλτρίμ'	- λιθόστρωτο	καρά	- καδυδιά
κάλπις	- πάρα πολύ τεμπέλης	καράγιας	- δρυθη, ξηρή, μαύρος
καλτσούνια	- περικνημίδες από σαγιάκι	καραβάνα	- παλιό πουτούρι Σουφλώτικης ενδυμασίας
καμακώνου	- βάζω σφήνες, μαχαιρώνω, ρίχνομαι σε μεζεδάκια	καραγάτς	- μαυρολεύκη
κάμαρα	- δωμάτιο	καραμάνια	- απίδια
καμάρα	- αφίδα	καραμηλούτρο	- σχέδιο Σουφλιώτικης υφανσης
καμάρα	- τεχνητό βαθούλωμα στον τοίχο	καρρυμπάτς	- κρανίο, νεροκολοκύνθα
καμάς	- σφήνα	κάργκα	- κάργα, καλιακούδα
κάμνου	- κάμνω, κάνω	καργκί	- κουρούνα
καμπάδκους	- μαλακός, απαλός	καργκούδια	- μικρά κορήκια
κάμπιθινα	- πουθενά για πουθενά	καρδαμούδια	- φυτά με όμορφα λουλούδια
καμπαρντίζου-	φουσκώνω, ωριμάζω, υπερηφανεύομαι	καρές	- ντεκολτέ
καμπιώτ'	- κάτοικοι που κάτω μαχαλά	καριόλα	- κουνιστή πολυθρόνα
καμπόσου	- λίγο	καρκάντζαλους-μαρούνι	
καμπόσους	- λίγος	καρκάτσελδις-	οι κάτοικοι της πάνω περιοχής του Σουφλίου
καμπάς	- μαλακός	Καρκατσιλιά	- το πάνω Σουφλί
καμπάδκου	- αφράτο	καρλαμαντήν	- κουτουράδα, στα τυφλά
κάμποσου	- αρκετά	καρλιντένου	- ξηραίνομαι
κάμποσους	- αρκετός	καρλαντίζου	- υπολογίζω

καρσλιντώ	- ανταμώνω
καρπουλδύ	- γεωργικό εργαλείο αλωνίσματος
καρσί	- απέναντι, αντίχρυ
καρτάλ	- αετός
κάρταλους	- μεγάλος αετός
κάρτκου	- λαχανικό που παραρίμασε, σκληρό
καρτλάνσι	- σκλήρυνε
καρτσανάτου	- τριζάτο φρούτο ή λαχανικό
καρτσανό	- αυτό που τρίζει δταν το τρως
καρτσανώ	- καταβροχθίζω κάτι τρυφερό
κάρτσικλα	- έπιπλα, σκεύη σπιτιού
καρύδα	- καρύδι
κάσια	- κρέμα από σιτάλευρο, ριζάλευρο για μωρά
κασιάς	- μεταλλικό χτενι που περιποιούνταν άλογα
κασίδα	- αρρώστεια του τριχωτού μέρους της κεφαλής
κασιδιάρς	- αυτός που έχει κασίδα
κασκαβάλ	- κασέρι
καταλαχού	- τυχαία, στην τύχη
κάτανους	- γέρικο άλογο
καταή	- κάτω στο έδαφος, καταγής
καταπείθου	- πείθω εντελώς κάποιψ
καταπίνου	- καταπίνω
καταρ' μάζου	- καταστρέφω εντελώς, ρημάζω απόλυτα
κατ' κ'	- πηχτό ξυνδγαλα
κάτ'	- κάτω
κατής	- δικαστής
κατουλίτ'ς	- καταλύτης, αντίχριστος
κατιώφλιους	- κατώφλι, συνήθως πετρινο δοκάρι που συνδέει τις δυο πλευρές της πόρτας κάτω
κατδρ'	- από πίσω
κατράμι	- πίσσα
κατρατζίδις	- αγροτική τοποθεσία
κατσιάζου	- ανακατεύω γενικώς
κατσιακλίκ	- φευγάλα, σκασιαρχείο
κατσιάκ' κου	- λαθραίο, φευγάτο, απαγορευμένο
κατσιάκς	- φυγάς

κατσιαμάκ'	- χυλός από καλαμποκά λευρο
κατσιαμαγγέλια	- κακογραμμένα σχέδια ορνιθοσκαλίσματα
κατσιάμπουϊου	- μέτρημα παιγνιδιού βήρα βούρα
κατσιάρουμα	- διάσταση ποδιών
κατσιαρουμένους	- αυτός που έχει ανοιχτά τα σκέλη δρθιος
κατσιαρώνουμι	- στέκομαι δρθιος με ανοιχτά τα σκέλια, λυγίζω από βήρος
κατσίβιλους	- γύφτος, ζήτουλας
κατσίβέλα	- γύφτισσα
κατσίκ'	- κατσίκι, γίδι
κατσίκούδ'	- μικρό κατσίκι
κατσιούλη	- είδος χαρταετού
κατσιουρμάς	- το παιδί που συλλατβάνεται χωρίς τη θέλησή μας
κατσιουρντώ	- χάνω, μού ξεφεύγει κάτι
κατσίμαρδώνου	- διαφεύγω, πεθαίνω
κατσπουδιά	- αναποδιά, ατυχία
κατσδγιαννους	- κάμπη κουκουλιού με ταμορφωμένη σε πετιλούδα
κατσκάρς	- γιδοβοσκός
κάτστι	- καθήστε
καύκα	- φλιτζάνι τσαγιού
καυκί	- φλιτζάνι καφέ, δοχεί
καύκαλου	- δοστρακο χελώνας
καυκούλ	- καύκαλο
καφαλτούδ'	- κολατσιό
καφιντάρς	- φιλαράκος, σύντροφο επιστήθιος φίλος
καφτά-καφτά	- γρήγορα-γρήγορα
καφτάν'	- γυναικείο φόρεμα
κάχτρα	- είδος μυρμηγκιού πτοιμπά
κ' βαλώ	- κουβαλώ
κδούν'	- κουδούνι
κείθι	- προς τα εκεί, πιο εκεί
κελέκια	- απομεινάρια
κεμπάρς	- σοβηρός, ακατάδεχτο
κερχάνατζης	- εκμεταλλευτής
κ' ζάτσ	- μεταλλική τροχοπέδη στον αραμπά
κ' ζτρντζου	- απεργάζομαι, παρακι
κ' ζ' ντίζου	- ζεσταίνομαι
κ' ζ' τσαν	- διναφαν, παραζεστάθη καν
κιαρ'	- κέρδος

κιεζίλντερες	- αγροτική τοποθεσία	κλείνου	- κλείνω
κιθρουμπόμπουλα	- τα μπουμπόλια του κέδρου που τα έβιζαν σαν τάπες στα πατλα κούφια	κλέψτης	- κλέψτης
κιεζίντζου	- λυπούμαι πολύ για την κατάντια κάποιου	κλημιές	- τα 4 δρθια ξύλα που βάζουν στα αμάξια για να στηρίζονται οι τάλπες που κρατούν
κιλάρ'	- κελάρι σπιτιού	κλόπανα	- πρόχειρα πανιά για μωρούς
κινές	- ειδική ξύλινη κρεβατίνα κουκουλιών	κλουβουτός	- πυραμοειδής, σαν μεγάλο κλουβί
κιντί	- απόγευμα	κλουμώνου	- περικυκλώνω
κικιμένχς	- κεκές τραυλός	κλουνάρια	- βέργες
κίνσα	- ξεκίνησα	κλουριάζου	- στρίβω μια κλωστή, περικυκλώνω
κιδίντιρι	- αγροτική τοποθεσία	κλουριάζουμε	- γίνομαι κουλούρα, περικυκλώνομαι
κιόλα-κιόλαμός	- τόσο γρήγορα	κλουσαρά	- κλώσσα
κιόλας ζουμ	- μάλιστα	κμιάμι	- κοιμούμαι
κιουλέκ'	- γερασμένο και παρώριμο καρπούζι, πεπδνι	κ' μάρ'	- κανάτα
κιούλπας	- πάρα πολύ τεμιέλης	κ' μάσ'	- κουμάσι, κατοικία χοίρων
κιούπ'	- μεγάλο πιθάρι	κ' νώ	- κουνώ, σείω
κιουσές	- γωνία	κ' νιόμι	- μετακινούμαι
κιραμαριό	- κερπιμιδαριό	κόβου-κόβφτου-σφάζω, κόβω	- σφάζω, κόβω
κιράς	- αγώγι με κάρο ή βούδαμπξα με μεροκάμπτο	κόθαρους	- εξόγκωμα
κιρασμέν'	- αρραβωνιασμένη	κοίμ'ση	- ειδικό φορείο μεταφορός νεκρών
κιρέτσια	- κουκούλια άρρωστα που φοφήνε και γίνονται άσπρα	κόκουτας	- πετεινός
κιρκινές'	- αρπακτικό πουλί	κόκαλου-κουκαλούδ-κουκαλίνα-κόκαλο	- κουκαλίνα
κιρπέδκου	- τρυφερό φηγώσιμο λαχανικό ή σφάγιο	Κόλιας	- Νικόλαος
κιρπιντέν	- τανάλια	κόλιαντα	- κάλαντα
κιριούτες	- άψητο τούβλο	κόλ'	- κλωνάρι δένδρου
κιρτίκη	- σημήδι ή χαρακιά, δόντι σε εξάρτημα ή εργαλείο	κόμα-κόμιτε-τρέξε, τρέξτε	- τρέξε
κιρτικιλάζου	- σημαδεύω, γράφω αναμετρώντας, κατασκευάζω δόντια σε εργαλείο-εξάρτημα	κόμα-ακόμα	- ακόμη
κισίκ	- μυζήθρα	κόνκορπς	- ντόρος, σούσουρο
κισίρες	- στείρος	κόντα	- κόνιδα
κίσκιβραχ	- γερά	κόντζια	- είδος πατούμενου από χοντρό μάλλινο πάνι, τιλίκια
κίτκου	- δυσεύρετο	κόντσικις	- καδρόνια για τα κρεββάτια των κουκουλιών
κιτσιά	- άπλυτα μαλλιά που δεν χτενίζονται	κόπτσ'	- κουμπί
κ/ί/τς-γιάτς-	κούτσα-κούτσα	κόρζα	- κοριός
κ' κί	- κουκί	κόρφους	- κόρφος, ή πτυχή του πακίσου στο στήθος
κλειδουπίνακου	- ξύλινο δοχείο με καπάκι για τυρί	κόσα	- πρόσθετη ή φυσική πλεξούδα των μαλλιών
κλειδουστουμιάζου	- σιωπώ από φόβο	κόσσα	- δρεπάνι για να θερίζεται χόρτο
		κόστιαγμα	- τρέξιμο
		κόσμους	- άνθρωποι, κοινωνία, κόσμος
		κόστια	- τρέχα
		κότσαλα	- τα κομμάτια του σταριού έχουν κόμπους και δεν τα κόβει η ντουκά

κότσ'	- το κριάρι, ο αστράγαλος	κουντουράς	- τσαγκάρης
κόχ'	- εσωτερική γωνία σπιτιού	κουντούρια	- χοντρή υποδήματα
κουζής	- απάνεμο μέρος	κουπάϊ	- κυνηγητικό σκυλί
κουζούμ	- καλή μου	κουπάνα	- λεκάνη, σκάφη για πλύσιμο
κουκάς	- μελανοδοχείο	κουλτσίδα	- αγκαθωτός καρπός φυτό
κουκούδ'	- σπυρί, κλειστή πληγή με ξερή φλούδα	κουπαρντώ	- κόβω, αποσπώ
κουκουδιασμένου-μέρος	με ξηρή πληγή	κουπήρτσα	- έκοφα
κουκουλόσκατα-	σπορρίματα κουκουλιών	κουπάτσ'	- κούτσουρο
κουκουνάκια-	τα πρώτα βήματα	κουπρά	- κοπριά
κουκουνιάζου-κήθομαι	με λυγισμένα γόνατα	κουπρουκόστιουρα-κοφίνι με κοπριά	
κούκουνα	- ορθοποδιαστά	κουράκ'	- αιγαλεόβρια, ξηρασία
κουκουνίτσα-	σκληρή και γιαλιστερή πέτρα	κούρβα	- στροφή του δρόμου
κουκουνίτσια-	φασόλια λισπρά βραστέ ρά	κουρδόν'	- κορδόνι, υποστυλωμένο αμπέλι
κουκουρίκους-	κορυφή	κουρδώνου	- τεντώνω
κούκουρους	- ανυψωμένος, απανωτά κομμάτια το ένα πάνω στο άλλο	κουρέτσ', κουρτσούδ'	κορέτσι
κουλάϊ	- ευκολία	κουρκουντήβας-απομονωμένος, μοναχικός εργένης, ανύπανδρος	
κουλάνια	- δερμάτινα ή πάνινα λουριά που περνούσαν κάτω από την κοιλιά του γαϊδάρου	κουρκούτ'	- χοιροτροφή, θολό υγρό
κουλαντρίζουμι-τραμπαλίζομαι		κουρνάζος	- πονηρός
κουλιαντρούδ'	παιδί που φάλλει τα κάλαντα	κουρναζλίκια	- πονηριές, καμώματα
κούλιαρας	- τραμπάλα	κουρνιαχτός	- φιλόσκονη, πολύ φιλό άχυρο
κουλιάστρα-	το πρώτο πηχτό γάλα της αγελάδας μετά τη γέννηση	κουρνίτσα	- ξύλινο εξάρτημα βούδαμαξας
κουλίκ'	- κουλούρι	Κουρνουφουλιά-Κορνοφωλιά	
κουλυουμπώ-	κολυμπώ	κουρμπάν'	- φαΐ, ζώο που σφάζεται μαγειρεύεται και προσφέρεται δωρεάν σε πονηγύρι
κούμ'	- άμμος	κουρντίζου	- στήνω, ετοιμάζω κάποι μηχανισμό
κουμμάτ'	- λιγάκι	κουρτσουμπανάς-νέος θηλυπρεπής που θέλει να παίζει με το κορίτσια	
κουμούλα	- μικρή θυμωνιά χόρτου, μικρός σωρός	κουρφιάζου	- φευδολογώ με πειστική τητα
κουμπουκέδουνα-αγριοκυδώνια		κουρφή	- κορυφή, το πιο ψηλό σε μείο του κεφαλιού
κουμπουσκοίν'-	κομποσκοίνι, σκοινί με κόμπους	κουρώνου	- ανάβω φωτιά, εξάπτομαι
κουνάκ'	- διοικητήριο, κατάλυμα	κουσιάζου	- τρέχω
κουνέβου	- κάθομαι, καταλύω κάπου για ανάπαυση ή διανυκτέρευση	κουσιάτους	- τρεχάτος
κουνουστίζου-συνομιλώ		κουσίζου	- κόβω χόρτο
κουντός, κουντούτσ' κους-	κοντός	κουσιδρά	- μεγάλο καλάθι χωρίς χερούλια, κοφίνα
κουντύλ'	- κοντύλι, γραφίδα από σχιστόλιθο που έγραφαν στην πλάκα	κουσκνίζου	- περνώ κάτι από κόσκινα
		κουσκούλ'	- απευθυνμένο έντερο πε καταλήγει στον πρωκτό
		κουσμιρί	- κομματιασμένο τυρί και φωμί τυλιγμένο σε μαντήλα

κούσπα	- υπόλοιπο σπασμένου σησαμιού για τροφή των αγελάδων
Κουσταντήνς	- Κωσταντής
κούτιλου	- μέτωπο, κεφάλι
κουτιλέτο'	- οι κλωστές του μιταριού με τα ανοίγματα που δημιουργούνται μεταξύ τους
κουτουτώνου	- αποφράζω, παγιδεύω
κουτσιουδέρπανον-κουτσοδρέπανο,	μικρό και σε κακή κατάσταση δρεπάνι
κουτσιουλάβδα-	σπασμένο, φθαρμένο κουτάλι
κουτσιουμαδώ-	ξεμαλλιάζω, ξεπουποιώ λίζω την κότα
κουτσιουφδκαλ-	φουκάλι, σκούπα χωρίς χερούλι
κουττσιά	- κουτσουλιά πουλιών
κουτσνάρ	- αστράγαλος
κουτσνάρια	- τα πόδια κάτω από τα γόνατα
κουτώ	- τολμώ
Κούφ'	- Λυχόφη, μικρό χωριό
κουφίνα	- μεγάλο κοφίνι
κούχτιου	- άνθρεπος ολομόναχος χωρίς κανένα συγγενή, παντέρημος
κράνα	- καρποί κόκκινοι θάμνου
κρανάδις	- αυτοί που μαζεύουν κράνα
κράου-κρούου	- λέξεις που αποδίδουν τη φωνή των κοράκων
κράξα-κράξα	- ο ήχος των κλαδιών που σπάζουν
κρατσούνα	- νεροκολοκύθα, ξεροκέφαλος
κρατώ	- προστατεύω, περιμπλέύω κάποιον και τον φροντίζω
κρικέλα	- γάντζος
κρίμα	- παράπτωμα, αμάρτημα
κριάς	- κρέας
κριμαντζουλίζουμι-κρέμομαι από κάπου με τα χέρια πιασμένος	
κρίνα	- ταμπακιέρα
κρουκδέζηνιου-	κουκουλάρικο
κρουκίδ'	- νήμα από υποπροϊόντα μεταξιδύ

κ'ρ'μσάλ'	- βροχή από παγοβελόνες
κ'ρ'τσνιάζου-κοκκαλώνω	από το κρύο κρυφτάϊκους- κρυφτούλι, κρυφτό
κ'στρντίζου-	συναντώ, στριμώχνω, συλλαμβάνω
κτάζου	- κοιτάζω, βλέπω
κ'τ'λκ'	- τέλος κάποιου είδους
κτσούλ'	- κουτσουλιά, μικροκαμώμενος
Κυράτσα	- κυρά, ώριμη γυναίκα
κυρατσούδα	- μικρή κυρά
Κυριάκς	- Κυριάκος
κ'φάρ'	- κουβάρι
κ'φάς	- κουβάς
κ'φατζούδ'	- κουβαδάκι
κ'φός	- κουφός
κ'φή	- κουφή
κ'χκί	- κουκί
Κώτσιους	- Κώστας

Λ

λάβρα	- πυρά στο ηλιομεσήμερο
λαγ'μ'	- υπόγεια στοά, αμπρί
λάγγιρου	- το τελευταίο απόχυμα ούζου στο καζάνι
λαγγίτα	- νερουλό ζυμάρι που φήνεται στο "σάτς"
λαγούδ'	- μικρός λαγός
λ'γκ'	- γρήγορο βάδην
λ'γκρ-λ'γκρ-	τροχάδην
λάγκαξαν	- δίφασαν
λαδάκουνου-	ειδική μαύρη πέτρα ποιέσται λάδι και ακονύσαν τα μαχαίρια
λάκρους	- σβέρκος, αυχένας
λακρύζου	- χτυπώ στον τράχηλο
λαλήματα	- δργανα μουσικής
λαληματάς	- οργανοπαίκτης
λαλητάς	- οργανοπαίκτης
Λάμπης, λάμπους-λαμπάκους-Χαράλαμπη	
λάμπου	- λαμπρινή
λανάρ'	- λανάρι
λαναρίζου	- λαναρίζω, ξαίνω μαλλί με το λανάρι, παιδεύω, βασανίζω κάποιον
ληπάς	- πολυβρασμένο πηχτό ρυζι, κομπρέσσα ζεστή, μαμδύρευτος
λάπατη	- χόρτα πλατύφυλλα υδροχαρή

λαπτσίκια - πρόχειρες ελαφρές παντόφλες
 λαχανιάζου - κουράζομαι
 λαχού - κατά τύχη
 λαχουρένια - ύψασμα από τη λαχώρη του Πακιστάν
 λεγκλεμέ - πολυτάραχο τροχάδην αλόγου
 λειτουργιά - πρόσφορο
 λελέμες - χάλια, χαζός, χαμηλής νοημοσύνης
 λελές - λωλός
 λέλιακας - πελαργός
 λέμπου - ακροβατικό ανδρικό παιγνίδι
 λέου - λέγω
 λέτσιους - βρώμικος, ατημέλητος
 λιαβίδα - κουτάλι
 λιάγκα - πράσινες ακαθαρσίες σε στάσιμα νερά
 λιγαρές - ήγρια κλήματα
 λιάκης - ασυνάρτητος, βλάκας
 λιάκατα - εντόσθια
 λιανούργια - τρίμματα, κομματάκια
 λιανουργιάζου - τρίβω, κομματιάζω
 λιάμπουρ-γκιιςύμπουρ-βαρύς μεταλλικός ήχος
 λιανιάτσια - πολυχομματιασμένη
 λιάντζιου - πλύστρα
 λίας - Ηλίας
 λιάσιου - βρώμικη σωματικά, συχαμερή
 λίγδη - χοιρινδ λίπος
 λιγέν - μεταλλικό ρηχό δοχείο με χερούλια
 λίγους, λιγούτσους - λίγος
 λιγώθηκη - νοιώθω πολύ πεινασμένος
 λιγώνουμι - νοιώθω λιγούρα στο στομάχι
 λιγώνς - λεωνίδας
 λιλί, λιλιά - δραχμή, δραχμές
 λίμα - λαιμαργία, βουλιμία
 λιμαγμένους - πεινασμένος
 λιμαρά - προλαΐμιο, γυναικείο πουκάμισο στο μπροστινό μέρος του λαιμού μέχρι το στήθος
 λιμπά - οι δρχεις
 λιμπίζουμι - ζηλεύω, ορέγομαι
 λιμουργιάζου - καρματιάζω

λιτσέρες - γεωργός
 λιξινδρής - Αλέξανδρος
 λιξάνδρου - Αλεξάνδρα
 λιοκ' - πολύ γλυκό, τα γλυκάδια από τα σφαχτά
 λιόλιους - ελαφρόμυαλος
 λιόλιαδου - ελαιόλαδο
 λιόντα - μεγάλη στιβάδα από χετα, σκουπίδια, φύλλα
 λιότρα - παχιά μύξα
 λισίδ' - 30 κλωστές μαζί που τις μετράμε στο γίδιο σμα
 λισιντρίκη, ντισιντρίκ-χαλινάρι
 λίτσιους - Χρήστος
 λιτσέρες - γεωργός
 λιουλιουβίγκας - ξεροκέφαλος, εληφρόμυαλος
 λιουλιούκας - ξεροκέφαλος, εφαφρόμυλος
 λιχούδη - νεογέννητο βρέφος
 λόζιατα - σκουπίδια
 λουγιάζου - βλέπω, παρατηρώ, ξεχωρίζω
 λουγιούρ, λουγιούρ-γύρω-γύρω
 λουγιουρνώ - τριγυρνώ
 λουζάζου - βλέπω
 λουγκουρδότς - βολβός, μπουκιά
 λουκμάτς - ήφητο φωμί, κρέας, ζυμαρικό
 λουκουμάτσια - λουκουμάδες
 λουσταρίζου - δέρνω
 λούφα - ησυχία
 λουφήζου - σιωπώ
 λόύρα - γύρω
 λυγαρά - λυγαριά
 λυγγιάζου - με πιάνει λόξυγκας
 λυγγιαστός - λόξυγκας
 λυγούρα - κομάρα

M

μαβί - χρώμα μώβ, λουλάκι
 μπγκάζη - αγροτική τοποθεσία
 μαγκαφάς - πονηρός
 μπγκούτα - θαμνώδες άγριο φυτό
 μαγλίκα - κάλυμμα κεφαλής γυνακείας ενδυμασίας
 μαειρεύου - μαγειρεύω
 μαζγκάλα - τρύπα στο χιόνι
 μαζώνοι - μαζεύω, συλλέγω, πιάνω

μαθέμ, μαθές - δηληδή
 μαϊασίλ - ζωχάδες, αιμορίδες
 μαϊμάρς - χορευτής πιθήκων
 μαϊμού - πίθηκος
 μαϊμουντζής - υποκριτής
 μαϊμουντζουλούχ-υποκρισία
 μακαμάκας - αναμασητής λόγων
 μακρά - μακριά
 μάλαθρους - άνιθος
 μαλής - στουπή ή βαμβάκι δεμένο σε ξύλο
 μαλαφράντζα - βλενδροια
 μαλή - μητέρα
 μαλιμάτια - ευτελή αντικείμενα, άστοχες ενέργειες
 μαλλίσιους - μάλλινος
 μαμαλίγκα - φωμί
 μαμή - μαία
 μάρμους - φόβητρο
 μανάλ' - μανουήλι, μεταλλικό κηροπήγιο
 μάναχα - μόνο, μονάχα
 μαναχδς - μοναχδς
 μαντζάνα - η φούντα που έβγαζαν σπόρο τα κρεμμύδια
 μαντζαφλάρ' - εργαλείο, μικρό μηχάνημα
 μαντζιλίκ' - η ανέμη που μαζεύουν το μετάξι
 μπντιάκ' - μικρό σκυλάκι που συνέχεια γαυγίζει
 μαντάρη - μαραμένο
 μανταριάζου - μαραίνομαι
 μαντέκα - πονηρός, απιαστος
 μάξους - επίτηδες
 μαξούλ - δλη η παραγωγή, δλος ο καρπός
 μαραγκιάζου - μαραίνομαι
 μάνι, μάνι - γρήγορα
 μαράζ' - μελαγχολία, στενοχώρια
 μαρ, μαρ - απόδοση φωνής γάτας
 μαραφέτ' - αντικείμενο, πράγμα, μικρό εργαλείο
 μαργιά - προβατίνη
 Μαργώ - Μαρία, Μαριγώ
 μαρμάγκαλους - μικρή αράχνη
 μαρταβήλια - αερολογίες
 μάρτσα - ὁ Ἐβρος ποταμός
 μαρτσούδα - πηρπόταμος του Ἐβρου
 μαρτσόμλους - μύλος στον Ἐβρο
 μασάλ - κουβέντα
 μασαλτζής - αυτός που λέγει ιστορίες, μασάλια

μασάτ' - στρογγυλή μαύρη πέτρα που ακονίζουν τη μαχαίρια
 μασούρ - μικρό κομμάτι καλάμι που μάζευαν κλωστή
 μαστάρια - στήθη, μαστοί
 μαστραπάς - κύπελο εμαγιέ ή αλοι μινιένιο
 Ματάκους - Σταμάτης
 ματάς, σβανάς - οδοντωτό κλαδευτήρι που έκοβαν τις βέργε με τα φύλλα για τα κουκούλια
 ματζέρκ' - καυτερή πιπεριά
 ματζέρς - πρόσφυγας
 Μάτια - Σταμάτα
 Μάτιους - Σταμάτης
 ματούθσινουρα-βλεφαρίδες
 μάτρα - παγούρι
 μάτσα - γάτα
 ματσαράγγις - κόλπα, ζαβολιές
 ματσί, ματσούδ' - γατί
 μάτσιαγκας - σκουλήκι που όταν κι ταλάβει κίνδυνο μαζεύεται
 μάτσιαγκους - τρομαγμένος, προσεκτός, υπάκουος
 ματσιάλσμα - μάσημα
 ματσιαλώ - μασώ
 ματσιόλα - ξύλο με το οποίο δεινούν κάποιον
 μάτσους - μεγάλος γάτος
 μαύηρ - μαύρη
 μαύρους - μαύρος
 μαχαλάς - συνοικία
 μαχκιμές - δικαστήριο
 μαχμδζκου - νόστιμο
 Μάχους - Τηλέμαχος
 μεμέ - μαστός
 μέρι - αμ' πως, άραγε
 μέρμηγκας - μεγάλο μυρμήγκι
 μέρους - τόπος, μέρος, περιοχή
 μέρσαμ - δικαστήριο
 μεσκίνς - βρωμιάρης
 μέστια - σοσόνια από χοντρό μάλλινο ύφασμα για το χειμώνα
 μέτα - ξανά
 μέτκου - φοβερό
 Μήλιους - Αιμίλιος
 Μήτλιακς - Δημητράκης
 μίγγου - φευτοκαταπιεζόμενη,

	- φευδοπάσχουσα, ακατάδεχτη	Μόκους	- Μόσχος
μιζαβίρος	- προδότης, κουτσομπόλης	μόλα	- πέτρα
μιζαβιρλίκια-συκοφαντίες		μόλια	- μικρές πέτρες
μιζιαφέγκους-	μικρούλης, λεπτοκαμωμένος, φεύτικος	Μόλης, Μόλιλης - Ερμόλαος	
μιζιντάν	- ελεύθερο ίσιωμα, ξέφωτο δήσους, ελεύθερο	μόλυμα	- μολυσμένο, μουρντάρης
μικίκη	- λουκουμάς	μόστρα	- υπόδειγμα, φιγούρα
μιλιαήμες	- πράος, ήσυχος	μουαμπέτ'	- κουβεντολός, συνομιλία
μιλούρα	- πλήθος από κάμπιες ασθενοφόρες φυτών	μούζιμουλα	- αγριοδαμάσκηνα
μιντάνα	- ποικιλία σταριού	Μουσμουλάδις- Κορνοφωλιώτες	
μιντάν	- χονδρός ανδρικό πανωφόρι	μουζιντές	- φιλοδώρημα για ευχάριστη είδηση
μιντιαμπούρος-	αδιάντροπος, πρόστυχος	μουλάρι, μ' λάρι	- μουλάρι
μιξιάρος	- γεμάτος μύξη	Μουλιώ	- Μαρία
μιρά	- μεριά, μέρος	μουλίτσα'	- σκόρος
μιριμέτ	- μερεμέτι, επισκευή και μεταφ. ξυλοδαρμός	μουλουγώ	- ομολογώ, αφηγούματα
μιρουσάς	- μεροκαματιάρης, εργάτης	μουλουμούτώ-	μονολογώ φυθιριστά
μιρούσιου	- μεροκάματο	μουλύδ'	- μολύβι
μισάλα	- πανί που έβαζαν το ψωμί δταν ζύμωναν για να μη κυλάει	μουμούδ'	- ζωτικό, μαμούνι, σκουληκάκι
μισηρός	- σακάτης	μουνίστα'	- χάντρα
μισιά	- κορμός από μικρή βελανιδιά για καυσόξυλο	μουντίφ'	- μοτίφι, αυτοτελές πλεκτό
Μισιά	- αγροτική περιοχή	μουρή	- μουριά
μισιακός	- από μισδ, συναιτερικός	μουρή	- μωρή
μισιαφένης'	- μικρούλης, λεπτοκαμωμένος, φεύτικος	μουσκάρι'	- μοσχάρι
Μισιλίμ	- αγροτική περιοχή	Μούρτα	- αγροτική τοποθεσία
μισουφόρια	- ρούχα γυναικών που φορούσαν από μέσα	μουρτζούλα	- μουντσούρα
μιστρά	- σαν νά ήταν σπαρμένο	μουρτζούλας-	λερωμένος στο πρόσωπο
μιταλίκια	- δραχμές, λεφτά	Μούρτζιος	- περιπαικτικό επίθετο
μιτζί	- εθελοντική βοήθεια σε δουλειά	μουρτζουλώνου-μουντζουρώνω	
μιτζίτ	- τουρκικό νδμισμα 5 γρόσσια	μουσήντρα	- εντοιχισμένη ντουλάπα
μιτζέμενους	- μεθυσμένος	μουσαφίρες	- επισκέπτης
μίτωμα	- αναβόδι	μουσκάρη	- μοσχάρι
μιχούρ	- σφραγίδα	μουσκάτου	- μυρωδάτο
Μ' κ' κ' σ	- επώνυμο Μοκαΐκης	μουσκούμλιά-	μοσχομηλιά
μνημόρια	- οι πλάκες στους τάφους με τα ονόματα των νεκρών	μουστρί	- μυστρί
μοίρα	- κομμάτι μαγειρευμένο κρέας, μερίδα	μουτάφις	- σακκοποιός
μοκορός	- πεθαμένος	Μουτένις	- Δημοσθένης
		Μουτιδές	- Δημήτρης
		Μούτιου	- Δήμητρα
		μούτλακ	- δμως, ίσως, κατά πάσα πιθανότητα
		μούτσινους	- μικρούτσικος
		μούτσκους	- μικρός
		μουτσιτσέλ	- μικρουδέλι
		μουχός	- χνούδι νημάτων
		μουχρίτσα	- είδος χόρτου, ζωτροφή
		μπαγκουνότα	- μεγαλόσχημο χαλκονόμισμα
		μπάγγους	- σιδηροδρομική γραμμή
		μιάγγουτζης-	φύλακας σιδ. γραμμής

μπαγιρντίζου -	ξεφωνίζω από πόνο,	μπάσ'	- πρώτο, βασικό, επικε-
	κλπίω γοερά		φαλήρ
μπαγλαρώνου -	ακινητοποιώ, προσδένω	μπασιάκ'	- καρπός καλαμποκιού
μπαζντραβίτσα-μικρό σαρκώδες εξό-	γκωμα στο χέρι	μπασιάκους	- γαμπρός σε αδελφή
μπάϊα	- κάμποσο, αρκετά	μπασιάκώνου	- βουτώ, αρπάζω
μπαϊνάκ	- τέζα	μπάκ	- δμως
μπαϊλντίζου	- καταρρέω, ξελιγώνο-	μπασιαρντίζου-πετυχαίνω, καταφέρνω	
	μαι		
μπαϊλντώ	- λιποθυμώ	μπασιαρντώ	- πετυχαίνω, καταφέρνω
μπαϊλτζμένους-λιπόθυμος, εξαντλη-	μένος	μπασιάρτζια	- επιτυχία
μπαϊντάτ	- ποικιλία κουκουλιών	μπασπαρμάκ	- το μεγάλο δάκτυλο
μπακ'ρα	- χάλκινο δοχείο, κα-	μπάσταρντου	- νόθο, μπαστιάρκο
	ζάνι	μπαστραβίτσα-	κρεατοελιά
μπακλής	- κρίκος αλυσίδας	μπαστραβώνου-	ασχημονώ
μπακλαβού	- σπιτικό γλύκισμα	μπατάκα	- άνθρωπος μπαταχτσής
μπάλιαβους	- άτριχος, γυμνός	μπατακουμένους-	βουλιαγμένους
μπάλιους	- άσπρο βόδι	μπατακώθ'κα	- βούλιπξα
μπαλέτα	- μεγάλο μαχαίρι	μπατάκ'	- βούρκος, κατακάθι
μπάλκαμπα	- μεγάλα άσπρα και	μπατκώνου	- βουλιάζω
	γλυκά κολοκύθια	μπατζιάκ	- σκέλος, παντελονιού
μπαλντίζα	- κουνιάδα	μπατζιάς	- το μέρος του τζακιοί
μπαλντ'ρ	- γάμπα		πάνω από τη στέγη
μπάλσουρας	- αρρώστια φυτών, λε-	μπατίκουσα	- βρήκα τον πήτω
	κέδες στα φύλλα	μπάτσα	- μπατίρησα, χρεωκόπησα
μπαλτάς	- τσεκούρι, πέλεκυς	μπάτσα	- χαστούκι
μπαμπάϊτς	- ρωμαλέος	μπάτσαρους	- κακοφκιαγμένος, ζω-
μπαμπακώνου	- χώνω		γραφιά
μπάμπαλα	- δρχεις	μπάτσους	- χαστούκι
μπαμπαλιδρού	- μεγάλο κουλούρι	μπάφκα	- κοχύλι
μπαμπανάτσα	- γλύκισμα με αραβο-	μπάφκιασα	- στενοχωρέθηκα, κουρά-
	σιτάλευρο		στηκα, ενοχλήθηκα
μπαμπατζιάνς-	μεγάλος, μεγαλόσωμος	μπαχτσιαβάνς-	λαχανοκηπουρός
μπαμπάτσους-	μεγάλος	μπαχτσιάς	- χωράφι, αγρός
μπαμπάχακ'	- προίκα ανδρός	μπαχτσιούδ'	- μικρό χωράφι για λα-
μπαμπτζιώρου-	πολύ γριά		χανικά
μπαμπουκώνου-	πίνω κρασί	μπ'βάλ'	- βουβάλι
μπάμπου	- γριά	μπ'βαλίσιου	- βουβαλίσιο
μπαμπούρι	- κανάτα υγρών	μπ'βιλουπέτσ'	- βουβαλίσιο δέρμα
μπάντης	- μεγαλύτερος αδελφός	μπέλιους	- άσπρος, άσπρο κριάρι
μπαργιάκ'	- το λάβαρο	μπέρμπιλας	- μεγάλη μπίλα
μπαρδάκ'	- πήλινο δοχείο για	μπερντές	- κουρτίνα
	νερό	μπέσα	- περιποίηση, πάχυνση
μπάρι, μπάριμ-	τουλάχιστον		οικδσιτου ζώου
μπάρμπας	- άνδρας, θείος	μπζούνη	- έντομο που τρώει φύ
μπαρσάκας	- κοιλαράς		λα δένδρων
μπαρσάκ'	- κοιλιά	μπιάλια	- δυο πανιά που οι σκ
μπαρτζαχείλης-	αυτός που έχει με		φτιάδες τύλιγαν τα
	γάλα χείλη		πόδια τους
μπασαμάκας	- χοντρός, ασουλούπω-	μπιζάης	- υφασματοπώλης
	τος	μπιζντίζου	- δεν καταδέχομαι, δεν
			υπολογίζω
		μπιζιαρνώ	- βαριέμαι

μπιζουργιάνς - υφποματοπώλης
 μπιζ-μπιζέ - μεταξύ μας
 μπιζουρκάτ - ξύλινος σσφικτήρας
 σχοινιού, σύρματος,
 αλυσίδας
 μπέτκους - δισχημος
 μπιλαρντίζου - διακρίνω
 μπιλέμ - ακόμη και
 μπιλί - φανερός
 μπιλιάς - μπελής, στενοχώρια,
 σκοτούρα
 μπιλίκ - συντροφιά, κοπάδι
 μπιλιουγράτσα - απόκαμα, υπέφερα
 μπιλιχτσούδ' - εργαζόμενο παιδί σε
 εργοτάξιο
 μπιλμπίν - αηδόνι
 μπίμπα - χήνα
 μπιμπούδ' - χηνήκι
 μπιμπέτας - ανάποδος, δισκοπος
 μπιμπιρίτσα - καρύκευμα με διόσμο
 αλάτι, κόκκινο πιπέ
 ρι
 μπιμπλιμπούδια - στραγάνια
 μπινάς - μεγάλο κτίριο
 μπινέλ - πηρούνι
 μπιντιαβά - τζάμπα, δωρεάν
 μπιντιβίδκους - ολόκληρος
 μπιντένα - χειμων. εξωτερικό
 μάλλινο φόρεμα γυ-
 ναικών
 μπιρμπέλ - μπίλια, βώλος, χάντρα
 κομπολογιού
 μπιρμπιτσίνια - φηλές βεργούλες
 μπιρντάχ - ξύλο, δαρμός
 μπιρντέμπιρ - ξαφνική
 μπιρζάχκου - σχέδιο
 μπιτζέκ - θανατωμένη χρυσαλ-
 λίδα
 μπιτζικλίκ - σηροτροφείο
 μπιτζένους - μεθυσμένος
 μπιτζίονκους - ολόκληρος
 μπιτζου - τελειώνω
 μπισλιντίζου - διατρεφώ
 μπιχτσής - αγροφύλακας
 μπλάνα - χάντρα, αρμαθιά
 μπλιαγκρίζου - βουτώ
 μπλούντα - κάμπια
 μπλούσναρους - κισσός
 μπντάχ - ρόζος σε κορμό δέν-
 δρου
 μπντούτσ' - πήλινο μικρό δοχείο
 μπόγκαλης - αγαθός, ανδητός

μπόλ'κους - έφθονος
 μπόμπουλια - αγροτική τοποθεσία
 μπόντους - κεντρί μέσισσας
 μπόρτσ' - χρέος
 μπόσκους - άδειος
 μπόσκατα - κοπριές γαϊδάρων ή
 αλόγων
 μπουγάς' - το λαρύγγι αλλά και
 κάθε στενό πέρασμα
 μπουγαζλημάς - πάθηση του λαιμού
 μπουγαζλ' - αχόρταγος, πολυφαγάς
 μπουγάς - αρσενικό ζώο για γο-
 νιμοποίηση
 μπουγάτσια - άζυμο φωμί
 μπουζάς - γλυκόξινα αναψυκτικό
 από κεχρί¹
 μπούζ' - πάγος
 μπουζαντίζου - καθαρίζω, ξεπλένω
 μπουζάτους - ο τελείως φαλακρός, μ-
 γιαλιστερό κεφάλι
 μπουζιόρ - κατακόκκινος
 μπουζιόνιας - φαλακρός
 μπουκουβήλου - χοντροκομμένη
 μπουκλούκια - ακαθαρσίες που βγά-
 ζουν τα κουκούλια
 μπουκουρέτσου - χοντροκομμένη
 μπουλαμάτσ' - ωμός, κακοφημένο φωμί
 μπουλαμάτσου - ασυμμάζευτη γυναίκα,
 ατημέλητη
 μπουλαντίζου - αηδιάζω, ανπιγουλιάζω
 μπουλαστίζου - αρχίζω να μετρώ με
 φόρα, χτυπώ, τρέχω
 μπουλαστώ - αρχίζω
 μπουλγκαρί - μαντολίνο
 μπουλγκούρ - σπασμένο σιτάρι σε
 χερδμυλο, πληγούρι
 μπούλιου - μεγαλύτερη αδελφή
 μπουλίτσα - κούφωμα στον τοίχο
 μπουλντουρτζίνια - κυνήγι μικρών
 πουλιών
 μπουμπάς - πατέρας, μπαμπάς
 μπουμπλιάτσκα - πλατύσωμη κατσαρίδις
 μπουμπίνώ - χτυπώ, βαρώ
 μπουμπίνίζου - βροντώ, μπουμπουνίζω
 μπουμπόλ' - βώλος, μπίλια, κόμπος
 μπουμπόλιασμα - ανατριχίλα
 μπουμπότα - φωμί από σκέτο καλα-
 μποκίσιο αλέυρι
 μπουμπουνίζ' - βροντά
 μπουμπουνίσμπατα - αστραπόβροντα
 μπουμπρέκ - νεφρό κοτόπουλου
 μπουνακλαντίζου - αρχίζω να αιοβλα-
 κώνομαι

μπουνήκς - βλάκας, κουτός
 μπουνόβας - βλάκας
 μπουνταλάς - βλάκας
 μπουντράκ - ρόζος στο ξύλο/μπντάκ/
 μπουρλιή - περιδέρειο με φλουριά
 μπουρμπουλίθρις-φουσκάλες που βγαί-
 νουν μέσα από το νερό
 μπουρμπουτούνα-θαλασσοταρπή
 μπουρσούκ - μικρό ζώο με πολύ φου-
 σκωμένη κοιλιά
 μπουρτζμένους- ευνουχιαμένος
 μπουρντζου - ευνουχίζω
 μπουσιπντένου- χαλαρώνω
 μπουσιαντζου- ξεβιδώνω
 μπουσκαίνου - χαλαρώνω και αδειάζω
 μπουσκπνάς - παγοποιείο
 μπουσκόκουλους-αυτός που δίνει εύκο-
 λητή έχει
 μπουντζουμένους- μουτρωμένος, κατσού
 φης
 μπούφους - είδος θάμνου
 μπουχασί - κόκκινο
 μπουχασέτζιου- κόκκινος χασές
 μπουχτίζου - χορταίνω , βαριέματι
 μπούχτσα - χόρτασα, κόυραστηκα
 από κάτι
 μπόχα - άσχημη μυρωδιά
 μπουχτσιάς - δέμα με ρούχα
 μπράγκα - τόξο
 μπράτμους - παράνυμφος
 μπραχάλα - απόκτηση πραγμάτων
 χωρίς πληρωμή
 μπρέ - πω, πω
 μπρούμτα - πεσμένος με τα μού-
 τρα προς τα κάτω
 μπρουμπτώ - πέφτω μπρούμυτα
 μπρουσνέλα - πρωτείο, προπομπός
 μπρουστά - πριν
 μ'σή - μισή
 μ'σούρα - πήλινη σουπιέρα
 μ'σουχώρ' - μεσοχώρι
 μύλια - μύρια

N

να - δεικτικό μόριο, να
 νάμ' - επίδειξη
 νηναπιάσουμι - να τακτοποιήσουμε
 νάτους, νήτες, γιάτες- νάτος
 νε - ούτε
 νέϊσα - ευτυχώς
 νειριάζουμι - ονειρεύομαι

νειριαστός - όνειρο
 νειχπέτς - τεμπέλης
 νήλιους - ήλιος
 νησκός - νηστικός
 νηχός - τραγούδι
 Νιάνης, Νιάσιους- Αθανάσιος
 Νιάτσιας - Αθανάσιος
 Νιάτσιου - Αθανασία
 νιάκου - πιατάκι
 νιανιάτσια - κομμένα σε μικρά κομ-
 ματάκια
 νίβου, νίβουμι - πλένω, πλένομαι
 νιετ - απόφαση. προσπάθεια
 νιρόβδου - νερόφιδο
 νιρδλιαβου - νερουλό
 νιρουκιφαλής- γυρίνος
 νιρουπήπαλ - χιόνι βρεγμένο, νερου-
 λδ, μισολιωμένο
 νίσκιους - ίσκιος
 νισκός - νηστικός
 νιφές - σκόνη, ταμπήκος
 νιχπέτς - τεμπέλης
 νιχπέτκους - νωθρός
 Νιώτς - Συμεών
 νορ - μυζήθρα
 νότ - νοτισμένο υγρό χώμα
 νουμάδις - ομαδικό παιγνίδι
 νουματοί, νουματέοι- λινθρωποί, πρόσωποι
 νουμπέτ - νούμερο, βάρδια
 νουμπήτες - μια καζανιά σησάμι
 νούνα - νουνά
 νουντάς - κάμαρη, δωμάτιο
 νουρά - ουρά
 νουρέτσκα - κόκυγας, η άκρη της
 σπονδυλικής στήλης
 νουρλό - νερουλό¹
 νουτζου - υγραίνω
 νότη - υγρασία
 νότσα - τράβηξα υγρασία
 νταβάζου - γνωρίζω
 ντάβανους - μεγάλη μύγα που τσι-
 μπάει τα ζώα
 νταγαρουκέφαλός - αυτή που έχει κεφάλ
 σαν τηγάρι
 νταγαρτσίκα - ταγαράκι, μικρός σάκο
 ντάγκα - γρίπη
 ντάγκαλα, ντούγκαλα-ήχοι που παράγο
 τα κουδούνια των μεγ-
 λων ζώων
 ντάγκαλα - κούνημα στην αγκαλιά
 νταής - θείος, παλληκαράς

νταϊαμάς - αχυροκαλύβα, μεγάλη θυμωνιά
 νταιγαντώ - ακουμπώ κάπου
 ντακ' ρ, ντάκ' ρ-ενοχλητικό ποδοβολήτο
 νταλάκ' - πόνος κάτω από το δέρμα μετά από το μήνη ή στενοχώρια
 νταληκιάζου - κουράζομαι υπερβολικά και διψώ
 νταλντριάς - αυτός που χώνεται, η καταβολάδα
 νταλντώ - χώνομαι στο νερό, στο πλήθος, στη φωτιά
 ντάμπ - χαρταετός
 νταμιτζάνα - μπουκάλα γιάλινη
 νταμιάτ' - ποικιλία άσπρου στρογγυλόρρωγου σταφυλιού
 ντάμηκα - λεκές
 νταμκούδα - τελεία
 νταμκάς - παιγνίδι ομποδικό
 νταγκαλιάρκου - κηλιδωτός
 νταμπακάς - οροφή, δροφος
 νταμπήκους - μικρό μεταλλικό κουτί, καπνός πίπας
 ντάμπλα - δίσκος
 νταμπλάς - ημιπληγία, μεγάλος ξύλινος δίσκος
 ντάμπαρ, ντούμπουρ-λέξεις που εφέραζουν τον ήχο των μεγάλων νταουλιών
 νταντανίζου - επιμένω
 νταντιά - ζώο, κοντός άνθρωπος
 νταντάντσα - αρέστηκα, επέμεινα
 νταντουλμάς - καταβολάδα
 ντάρμα-ντουμάν-άνω κάτω
 νταούλ - τύμπανο
 ντβάρ - ντουβάρι, τοίχος
 ντέγκ - μεγάλος μπόγος δεμένος με σχοινί
 ντέγκουσα - έφαγα τόσο πολύ που έγινα σαν μπόγος
 ντε - προτρεπτικό μόριο
 ντέρτ - βάσανο, πόνος, καημός
 ντέλετδρς - επόπτης εργασίας
 ντεμέκ - δηλαδή, ώστε
 ντένου - ντύνω
 Ντέπου - Δέσποινα
 Ντιάντιου - Τριάδα
 Ντιάφλης - Τριαντάφυλλος
 ντιβανές - βλάκας, ελαφρόμυαλος
 ντιβέν-ντιβέν-επίμονα, φιρέ-φιρέ

ντιβιρντίζου - αναποδογυρίζω
 ντιβιρντώ - γέρνω
 ντιβίρτσα - αναποδογύρισα
 ντιβόλ - δεύτερο, τρίτο σκάφι μο; δργιμπ
 ντιβουλίζου - σκάβω το χώμα για νείναι αφράτο
 ντίζ - δήθεν
 ντίκη ντικινέ - κατακόρυφα
 ντίκη κιφήλς - αγύριστο κεφάλι
 ντικιλντίζουμι-επιμένω αμετακίνητο και παρακλητική
 ντιγκιάζου - κάμνω δέματα
 ντίκης - ανάποδος, χοντροκέφωλος, πεισματάρης
 ντίκ' κους - απότομος, δρυτικός
 ντικάτ' - προσοχή, προσεκτική εργασία
 ντικτώ - γέρνω ή να δοχείο και αδειάζω το περιεχόμενο
 ντίκτσα - έγειρα το δοχείο
 ντιλικάτα - λεπτεπίλεπτα
 ντιλικάτς - αυτός που δεν τρώει διτι να είναι
 ντιλιμπάης - τρελός
 ντίλιμου - τουλάχιστον
 ντιλισμένς - τρελάκιας
 ντιλ' μπέρα - νταρντάνα
 ντίμπιντιου - ολωσδιόλου, καθ' ολικηρία
 νίμτιρι - δρυτια, κατακόρυφα
 ντιμτιρίκους - δρυτικός, στητός
 ντιγκίλι - ο άξονας δύο τροχών
 ντιντιάνκους - αυτός που έχει τοιτωμένα τα μάτια και τα αυτιά μή και το ξεφύγει τίποτα
 ντιξνέρ - δίκοπο τσεκούρι
 Ντιδης - θεοδόσης
 Ντιδντουλης - θεόδωρος
 Ντιουντόλα - θεοδώρα
 Ντιώλια - θεοδώρα
 ντιουζένια - χρήσιμα εργαλεία και πιπλα
 ντιούνκους - μεγάλος θείος
 ντιουντιουβάης - ελαφρόμυαλος
 ντιουντιούκα - σφυρίχτρα
 ντιουντιουκάρς - τελάλης
 ντιουντιούκ - καλάμι, κνήμη. διάρρος
 ντουσιουντίζου-σκέφτομαι, είμαι αν ποφάσιστος

ντίπ - ολωσδιόλου, εντελώς
 ντιρί-ντιρί - ζωντανό, λαχταριστό, σκαρταριστώ
 Ντιρισμάκ - αγροτική τοποθεσία
 ντιρλίκουσα - έφαγα μέχρι σκληρού
 ντιρλικώνου - καταβροχθίζω, καταπίνω,
 κατατρώγ, χορταίνω
 ντιρμιτζής - μυλωνάς
 ντέν' ντένας - γκρινιάρης αυτός που
 τρώγεται με τα ρούχα
 του
 ντέν' ντένου - γκρινιάρα
 ντολμάς - γεμιστός
 Ντόμπρη - αγροτική τοποθεσία
 ντουβλέκ' - πεπόνι δχι καλής ποιό-
 τητπς
 ντουγάν - αρπακτικό πουλί, γύπας
 ντουγραντώ - τραβάνω υγρασία στα ρούχα μου μέχρι το δέρμα
 ντουγραντζίου - το ίδιο με τα παραπάνω
 ντουζέν - μικρό σκεύος
 ντούζκους - ίσιος
 ντουζστίζου - συγυρίζω, ισιώνω
 ντουζγτίζουμι - στολίζομαι
 ντουκάν - αλωνιστικό εργαλείο,
 Ντουκάν - αγροτική τοποθεσία
 ντουκουντίζου - σείω, ταρακουνώ, μεταφ. θίγω ηθικά
 ντουκούντσα - σκούντησα κάποιου ελαφρά
 ντουλαμάς - είδος γιλέκου από υφαντό ύφασμα
 ντουλμάς - ιλύς, γέμισμα από λάσπη, πρόσχωμα
 ντουμάν - καπνός
 ντουμπόλα - ξύλινο δοχείο που κάνουν βούτυρο
 ντουμπουλίζου - χτυπώ το γάλα και βγάζω βούτυρο
 ντουμπουλόγαλου - αποβουτυρωμένο γάλα, αργιάνι
 ντουουστίζου - ισιώνω, τηκτοποιώ
 ντούρα - σφυρίχτρα εργοστασίου που λειτουργεί με ατμό
 ντουράς - θηλιά παό νήμα
 ντουρντουβάκ - κουτός, άβουλος, χωρίς θέληση, αργόστροφος
 ντουρούκ - γεμάτο, παραγεμισμένο
 ντουρού, ντουρού - χείλη με χείλη

ντούρους - ευθύς, φιλαδήθης
 ντραγκανώ - χτυπώ
 ντραγκανίζου - εκράζει οξύ μεταλλική όπως χτυπήματα σε αμόνι ή καμπάνα
 ντρέκ - ξύλινη κάθετη δοκός οικοδομής
 ντρέμ - σκάγι κυνηγιού
 ντριμόν - κόσκινο
 ντριμουνίζου - κοσκινίζω
 ντρουβανίζου - αποβουτυρώνω
 νύφ', νυφούδα - νύφη
 νυχτέριους - νυχτέρι και μεταφορικός, επιπλασιαρίσκης, ασήμαντος άνθρωπος

Ξ

ξάδιρφους - εξάδελφος
 ξαφρίζου - κλέβω
 ξέπλιους - αυτός που δεν καταφένει να κάνει μια δοιλειά σωστή
 ξεφλίζου - ξεφλουδίζω
 ξηρουματιαλώ - αναμασώ τα λόγια με
 ξηρουπνάκς - κουτός, ξεροκέφαλος
 ξιαβγαντίζου - ξεπλέκω, αξυφαίνω, αφορώ
 ξιαδειάζου - τελειώνω κάποια δουλειά, είμαι ελεύθερος από ασχολίες
 ξιάδιους - ελεύθερος από χρόνο
 ξιανασαίνου - σταμπώ τη δουλειά μου για να πάρω μια ανάσα
 ξιαναφαλίζουμι - μου βγαίνει ο αφαίτης από την πολλή δουλειά
 ξιαντραλιάζουμι - ξεζαλίζομαι
 ξιαπαργιάζου - αφήνω, παραίτω, απολύπανται
 ξιαπηργιάζουμι - επαναπαύομαι, ξενούζομαι
 ξιαπόρνιντ - ξάνθιζε ο καιρός
 ξιαπουσταίνου - ξεκουράζομαι
 ξιαρίζου - καθαρίζω την κοπριά των ζώων, εκκαθαρίζω καθαιρώ, ακτοπίζω
 ξιαφρίζου - ξαφρίζω, ξεθυμώνω, καταλαβαίνω
 ξιάφη - κομπόστη
 ξιβράκοντους - γυμνός, χωρίς βιακή

Ξιβρακώνουμι - βγάζω τα βραχιά μου
 Ξιγανιάζου - ξεθυμώνω
 Ξιγάνιπσα - ξεθύμωσα
 Ξιγκουλιαβιάζουμι - ξεντύνομαι τελείως, ξεγυμνώνομαι
 Ξιγκουλιαβιάζου - ξεγυμνώνω
 Ξιζαβρακώνουμι - μου λύνονται τα παντελόνια, τα βραχιά
 Ξικάμνου - εξαφανίζω, σκοτώνω, πωλώ
 Ξικαπηώνοι - βγάζω το καπάκι
 Ξικηπνουφόκαλά - αραχνόσκουπα
 Ξικαχτώ - ξεσπυρίζω καρπούς, εκκοκίζω, ξεφλουδίζω, μαδώ, απομυζώ οικονομικά
 Ξικλαδιάζου - καθηρίζω τα κουκούλια από τα κλαδιά
 Ξίκ'κου - λειψός
 Ξικόβου - αποσπώ, ξεδιαλέγω, αποκόπτω, αποπέμπω, αποφεύγω, παραιτούμαι
 Ξικόλουμα - παλιόπαιδο, ο μικρός κάτω των 18 ετών
 Ξικουλώνουμι - μου βγαίνει ο πάτος από την πολλή δουλειά
 Ξικουστίζου - αποκόπτομαι, ξεφεύγω, λοξοδρομώ
 Ξ'κ'ς - τρελός
 Ξιλυγώνουμι - εξαντλούμαι από την πείνα
 Ξ'λώνου - ξηλώνω
 Ξ'λώνουμι - αναχωρώ θέλοντας και μή, φεύγω
 Ξιμπιζιρνώ - ξεσκάζω, διασκεδάζω
 Ξιμπλαντάνου - ατημέλητη
 Ξιμπλαντανιά - ξεκούμπωμα πουκαμίσας ή μπλούζας με ανοιχτά τα στήθη
 Ξιμπλαντανιασμένη - αυτή που κυκλοφορεί με ανοιχτά τα στήθη
 Ξιμπλαντανιασμένους - ξεκούμπωτος, ατημέλητος
 Ξιμπουσκαίνου - χαλαρώνω
 Ξινησκόνουμι - μένω νηστικός, πεινώ κουράζομαι
 Ξινιαρίζου - βγαίνω στην επιφάνεια του νερού, αναδύομαι
 Ξινουδ'λεύου - ξενοδουλεύω
 Ξινουμώ - διώχνω, εκτοπίζω, θέτω εκτός νομής

Ξιουμουλωνγώ - εξομολογώ
 Ξιουμουλουγητής - εξομολογητής
 Ξιουρθώνου - καταφέρνω, κατορθώνω
 Ξιουρθώνουμι - πληγώνομαι, χτυπώ, σακατεύομαι, εξηρθρώνω
 Ξιπηγιάζου - κάθομαι έξω στο κρύο και κρυώνω
 Ξιπάγιασα - κρύωσα πάρα πολύ
 Ξιπαραδιάζουμι - μου τελειώνουν όλα τα χρήματα
 Ξιπατουμένους - ξεχαρβαλωμένος, εξευτελισμένος
 Ξιπατώνουμι - μου βγαίνει ο πάτος από την πολλή δουλειά
 Ξιπατώνου - ξεριζώνω, διαλύνω, εξουθενώνω, βγάζω τον πάτη
 Ξιπιτσμένους - ξεφλουδισμένος, γδαρμένος
 Ξιπιτσώ - ξεφλουδίζω, γδέρνω
 Ξιπλαντασμένη - ατημέλητη, αυτή που κυκλοφορεί μα ανοιχτά στήθη
 Ξιπλαντίζου - εξαρθρώνω
 Ξιπλαντζμένους - ξεβίδωτος, εξαρθρωμένος
 Ξιπουδαριάζουμι - κάνω όλη την ημέρα πεζοπορία για να πετύχω κάτι
 Ξιπουδαριάσκη - πόνεσαν τα πόδια μου από την πεζοπορία
 Ξιπρουβουδώ - ξαποστέλλω
 Ξιπρουφλιάζου - ξεφτίζω, βγάζω στο φανερό
 Ξιράδ' - ξερό κλαδί
 Ξιπαριάζουμι - αδιαφορώ
 Ξισκανίζου - συνερίζομαι, ζηλεύω
 Ξισκανιάρς - ζηλιάρης
 Ξισκίζου - σκίζω
 Ξισκιώμι - ξεσχίζομαι
 Ξισκώ - σκίζω
 Ξισουρλιάζου - βγάζω, αποκαλύπτω, εκθέτω κάτι
 Ξισουρλίδ' - απόβγαλμα, ξεφύτρωμα
 Ξίστη - διώξιμο πτηνών, πρόγιγισμα
 Ξίστρους - αντικέιμενο που έξυναν τη σκήψη μετά το ζύμωμα
 Ξιστουμώ - λέω, εκστομίζω
 Ξιστουμίζου - λέω, εκστομίζω
 Ξισφουντύλ' - χωρίς σφοντύλι

ξισφουντ' λίδε μια στηλιά
 ξιτραχιάζου - ελαφρώνω, αφαιρώ βάρος
 ξιτρυπώνου - ξετρυπώνω, εμφανίζομαι
 ξιτσούφας - αυτός που αερίζεται
 στα κρυφά
 ξιτσφώ - περίζομαι χωρίς να α-
 κούομαι
 ξιφλαγκούρας - αυτός που δεν είναι
 ικανός για καμιά δου-
 λειά
 ξιφλισμένους - ξεφλουδισμένος
 ξιφλώ - ξεφλουδίζω
 ξιφτέρ - ξευπνο, εξαπτέρυγο
 ξιφτίζου - ξεπλέκω
 ξιφτισμένους - ξεφλουδισμένος
 ξιχουρίζου - ξεχωρίζω
 ξιφειρίζου - ξεφειρίζω
 ξιψ' χώ - ξεψυχώ
 ξλώνου - ξηλώνω
 ξόγανου - ανδρείκελο, αβουλος
 άνθρωπος
 ξουμλιάζου - ματιάζω, σημαδεύω τον
 εκλεκτό μου, πρωτο-
 γαπώ
 ξουρίζου - ξυρίζω
 ξουρσμένους - ξυρισμένος
 ξυλουχέρατα - χαρούπια
 ξύστρους - ειδικό εργαλείο στο
 ζύμωμα, ειδικό χτένι
 περιποιήσεως ζώων,
 είδος αγριόχορτου
 ξ' χώνου - ξεχώνω, βγάζω το χώμα
 ξώπουτους - εξωτερικός υδρυβός
 ξώ - ξύνω

Ο

'οϊ - ορίστε
 δῖντε - ωχ δες
 δλιατσ' - προσφώνηση σε βουβά-
 λια να σταματήσουν
 δλιλε - ωχ
 δξου - ξέω
 δπαλα - σηκώνομαι πηδηχτό
 δπλατα - μπάλωμα
 δπουθι - απ' δπου, οπόθεν
 δπουτι - οπόταν, δταν
 δρσι - δρισε, ορίστε
 δστ - επιφώνημα στα ζώα να
 γυρίσουν πίσω
 δσου κι δσου - λιγάκι, κάπως
 ου - ω
 ουβρδς - Εβραίος

ουγγούσα - βογγητό, τεμπέλα
 ουγιούν - μερίδα φαγητού
 ουγγαλάει - δεν υπάρχει δρεξη, διά-
 θεση
 ούντια - ωχ δες
 ουκά - μετρική μονάδα ζση με
 1282 γραμμάρια
 ουκνεύου - τεμπελιάζω
 ουλιάν - μικρό παιδάκι
 ούλνους - ολόκληρος
 ουλτάς - αγγίστρι
 ούλου - διαρκώς, πάντοτε, συνεχής
 ουμιλία - κουβέντα, συζήτηση, συ-
 νομιλία
 ουμπλή - ίχνος διάβασης ανθρώ-
 που ή ζώου
 ουμόσμαρους - άχαρος, χοντροκαμμένος
 ουρακτής - θεριστής
 ουραντώ - μπαίνω στο νερό
 ουραχτσίδκ' παλαμαρά - ξύλινο χέρι π
 το χρησιμοποιούσαν γι
 να πιάνουν τα στάχια
 ουργώνου - οργώνω
 ουργιώμι - φωνάζω δυνατά, ουρλιάζ
 ουρντέκα - πάπια
 ουρμηνεύου - συμβουλεύω
 ουρταλίκ - μεγάλη, απέραντη επιφά-
 νεια γης
 ουσούλ - επιδεξιότητα, σιγανδί,
 αθόρυβα
 ουσουλατζής - επιδέξιος
 ούστ' - διώξιμο σκυλιού
 ουτέμπιρι - πρόχειρα, προσωρινά
 ουτζιάκ - χώρισμα στον κήπο, παρ-
 τέρι
 ουτζιούζκου - φτηνό
 ουχιά - οχιά
 ούφ' - επιφώνημα ανακούφισης
 ούχ' - επιφώνημα που εκφράζει
 δυσαρέσκεια ή βαργεστι
 μάρα
 δφχιους - αρσενική οχιά
 δχα α α - σταμάτημα ζώου
 ουψίδις - τα εξωτερ. καμπύλα ξύ-
 να κομμάτια που απήρ-
 ζουν τον τροχό

Π

πααίνου	- πηγαίνω
παγάδα	- ησυχία, νηνεμία
παγάνα	- ξεσήκωμα, ομποικό κυνήγι ή ψάξιμο
παγωνιά	- σειρά
παγούνια	- διακοσμητικά φτερά πα- γωνιού
παγούν	- κόσμημα
παγκύρ	- πανηγύρι
παζάρ	- παζάρι, αγορά
παζαρεύον	- αγοράζω, παζαρεύω, διαπρα- γματεύομαι την τιμή
παίζου	- παίζω
πάϊγκας	- αράχνη
παϊγκιά	- ο ιστός της αράχνης
πάϊντους	- διάλειμμα εργασίας, ανά-
παίρνου	- πιέρνω /παυλα
παϊτιάκς	- αυτός που βαδίζει λοξά
παϊτόν	- κάρο
Πακάλς-Πασκάλς-Πακαλάκους-Πασχάλης	
παλαβιάρς	- αυτός που κάνει τρέλες
παλαβουμάρις	- καμώματα παλαβού
παλαβός	- τρελός
παλαμαρά	- ξύλινο εργαλείο σαν γά- ντι, μιας παλάμης περιε- χόμενο
παλιόβουΐδους-μεγάλο βόδι	
παλιότσιουλους-παλιό τσόλι, παλιό	
	πάπλωμα
παλιουκέλαρους-παλιό κελάρι	
παλκάκ	- είδος πληγής με πύο
παμίτ	- ποικιλία σταφυλιού, κόκ- κινα με μικρές ρώγες
παμπόδ	- βαπδρι
Παναϊτάκς	- Παναγιωτάκης
Παναϊά	- Παναγία
πάνει	- πήγαινε
παξάδ'	- αστείο, πλάκα, χουνέρι
παπάδ'	- αστείο, συκοφαντία, δια- βολή
παπάρα	- σούπα με αλεύρι και τα- χίνι, το αλέτρι
παπάς	- ξύλινο στερέωμα στέγης
παπίρ	- φαθδχορτο
πάππους	- παππούς
παπούτσ'	- υπόδημα
παπτσούδ	- παπουτσάκι
παραδάγγαλου-	αδένας
παραλάτσα	- κομμάτιασα
παραμάρτς	- το μέρος δίπλα στον · Εβρο

παρπμάσκαλα	- τα βλπστάρια ανάμεσος σε κορμό και φύλλα
παράμιρα	-ιδιαίτερα, σε απόμακρο μέρος
παραμιρώ, παραμιρίζου-παραμερίζω	
παραμύθ'	- παραμύθι
παραπαίρνου	- μπλώνω
παραστάδ'	- περβάζι ππραθύρου
παραπάν'	- πιο πολύ
παράς	- χρήμα, λευτά
παρ'στιά	- πεζούλι στα τζάκι
παρασταίνου	- παριστάνω, παρουσιά- ζω με λόγια και κινή- σεις κάτι
παραχώνου	- παραχώνω
παρλαντίζου, παρλαντώ-κομματιάζω, ξε- σκίζω, ρημάζω, κατα- στρέφω	
παρλατζμένους-καταματωμένος, κατα- ξεσκισμένος	
παρμάκ'	- ξύλινη ακτίνη τροχοί
παρμακλίκ	- ξύλινο κιγκλίδωμα
παρτάλ	- κουρέλι
παρτάλιας	- κουρελής
παρσαούδ	- κουρελάκι
πασβάντης	- νυχτοφύλακας
πασκάλια	- λογικά
πασπάλ'	- αλευρόσκονη
πασπαλίζου	- ραντίζω με τρίμματα, ρίχνω φιλή ζάχαρη στη γλυκά
πασπατείνου	- φηλαφώ, φαχουλεύω, φό- χνω να βρώ κάτι φηλα- φιστή
πάσμα	- χώρισμα, δέσμη δοντιών στο χτενι του αργα- λειού
πάστις	- πιέτες γυν. φορέματος γλυκά
παστός	- χοιρινό πάχος, λαρδί
παστουρμάς	- αλλαντικό από ππστόδ κρέας κατσίκας, βουβα- λιού ή καμήλας
πάστρα	- καθαριότητα
παστρεύου	- καθαρίζω
παστρικά	- καθαρή
ππτάγουμα	- σκιάξιμο
παταγούρ	- απότομο κρύο
ππταγώνου	- τρομάζω, φοβίζω κάποι

πατέκα - με τεχνούρις κρότους
 πατίθρις - μονοπάτι, γιδόστρατη
 πατιάκης - ξύλινα πέλματα αργιλειού
 πατίκη - παντούφλα
 πατικούδα - μικρό μονοπάτι
 πατιρντί - φασαρία, θόρυβος, τελευταία περίοδος εκτροφής κουκουλιών
 πατιρντούδη - προτελευταία περίοδος εκτροφής κουκουλιών
 πατλάκη - ψημένο καλαμπόκι, πολυανθισμένο δένδρο
 πατλακώ - χτυπώ, σκάζω με πάταγο
 πατλάκσμα - χτύπημα, πυροβολισμός
 πατλακούφια - χάρτινα παιγνίδια που όταν σκάζουν δημιουργούν θόρυβο
 πατλαντώ - ξεθυμώνω, υπακούω, εκτονώνομαι
 πατλατζιάνια - μελιτζάνες
 πατόζα - αλωνιστική μηχανή
 πατόζι - η βοηθός της μαστόρισσας στην αναπήνηση των κουκουλιών
 πατούνη - πατούσα, πέλμη, πατημασιά
 πάτσα - πάτησα
 πάττα - χαστούκι, μπήτσος
 πατσιαβούρα - σφουγγαρόπανο
 πατσιής - κεφάλι, σβέρκος
 πατσιούδη - αποτσίγαρο, γόρπα
 παφλιούκα - χειροποίητο στριφτό τσιγάρο
 πέγκα - τελεία, στίγμα
 πέγκιες ή νταμκάς - παιγνίδι που παιζόταν στα υυχτέρια
 πέκια - χαμηλά τραπέζια ραφτάδων, τραπέζια εκθεμάτων πωλητών
 πελεβάνς - παλαιστής, κορδωμένος νεαρός
 πέρα - μακριά, απένωντι
 περντές - κουρτίνα
 πέτνους - πετεινός
 πέτουρα - σπιτικά ζυμαρικά σαν χυλοπίτες
 πέτσιακα - υυχτερίδα
 πέτσιακας - πολύ αδύνατος, πετσί και κόκκαλο
 πήδους - μεγάλο πηδημα
 πηλουζέ Ινιου - ύφασμα για λιστερό
 πηνεύου - επαίνω

πηνεύουμι - κομπάζω, κόπτομαι, καυχώ μαι
 πηνησιάρης - υπερόπτης, καυχησιάρης
 πθαμή - πιθαμή
 πιδούδη - το μικρό παιδάκι
 πιθιρά - πεθερά
 πικμές - πετιμέζι, βρασμένος μούστος
 πιλέκη - μικρή σχίζα, κομμάτι ξλου που μένει από το κόψιμο και σόξυλων με τσεκούρι
 πιλέκσα - πελέκησα
 πιλιβάνης - παλαιστής, παλληκαράκι
 πιλιούζ - είδος υφάσματος γυναικείων φορεμάτων
 πιλιούζια - τα πρώτα αραιά μεταξονήμπτα που ρίχνει ο μαξοσκάληκας για να στερεώσει το κουκούλι του στην κλαδιά
 πίνου - πίνω
 πινδέλου - κονδυλοφόρος
 πιντόλιρου - νόμισμα αξίας 5 λιρών
 πιπέρου - κατακόκκινη
 πιπιρόνα - καυτηρή πιπεριά
 πιπιτίκα - φιλός σπόρος κολοκύθας, πιπατέμπο
 πίπκα - μπρούμυτα, πεσμένος κάτω ανάσκελα
 πιπκώνου - ρίχνω κάποιον κάτω ανάσκελα
 πιπκώνουμι - γίνομαι κουβάρι, πέφτω κάτω
 πιτατνός - από πέρα, ανατολικός άνεμος
 πιραπτικάμιν - προϊσταμένη αναπηνετηρίου
 πιργιάκουνου - λίμα τριγωνική
 πιργιόν - πρεόνι
 πιρδίκη - πέρδικα
 πιρδικλώνου - κάνω κάποιον να σκοντάψει
 πιρδίκλουμα - τρικλοποδιά
 πιρδικλώνουμι - παραπατώ
 πιρένια - ξυλοκάρβουνα
 πιρζόλα - μπριζόλα
 πιρνώ - νομίζω, θεωρώ
 πίρους - ξύλινο βούλωμα τρύπας βαρελιού
 πιρουστιά - σιδερένιο στεφάνι με

- τρία πόδια που έβαζαν στο τζάκι πάνω στη φωτιά για να στηρίξουν την κατσαρόλα φαγητού
πιρπάτσα - περπάτησα
πιρπατσιά - περπατησιά
πιρπικλάδα - περικοκλάδα
πιρπιρούνις-παπαρούνες
πιρτσιά - χωρίστρα στα μαλλιά
πιρτσίν - καρφάκι
πιρτσικώνου - βάζω πιρτσίνια
πισκίλ - προφυλακτήρας από δερμάτινες λωρίδες
πισμανεύου - μετανοιώνω
πισμανλίκ - μετάνοιωμα, μεταμέλεια
πίστρα - πισινή κάλυψη με κουβέρτα ή πάπλωμα
πιταλιά - σπιτική φραντζόλα
πιτάχνουμι - πετιέμαι
πιτναρούδ - μικρό πετεινάρι
πιτούδα - μικρή πίτα
πιτικαρδ - σχέδιο υφάσματος με μικροκροδάκια
πίτιρα - φλούδες σιταριού
πιτούλκα - λαγάνα, μικρή πιταλιά
πίτσου - μικρό παιδάκι, παραμάσχαλα στα φυτά
πιτσιακέοι - νυχτερίδες
πκάμσου - πουκάμισο
πκάτου - από κάτω
πλάκια - πουλάκια
πλατσούκας - πλατυπρόσωπος
πλέου - πλέκω
πλι, πλουδ - πουλί
πλιατσκώνου - πλακώνω
πλιατσκανώ - χτυπώ
πλιατσκουμύτς- με πλατιά μύτη
πλιμάτ - μεγάλο πλεκτό αλιευτικό σύνεργο
πλος - πηλός, λάσπη με ιαματικές ιδιότητες
πλόρουγκας - μικρό αυγό, παιδί που δεν φηλώνει
πλουδ' - πουλάκι, παιδικό αρσενικό γεννητικό δργανό
πλουκός - περιφραξη με πασάλους
π'λω - πουλώ
πνακ - πιάτο
πνακόκουλους- πιατοθήκη
πνακουθήκ' - πιατοθήκη
πνακουτή - πινακωτή που έβαζαν τα φωμιά

πνακώτιο - υφάσματα
πνίγου - πνίγω
πόρτκου - σαθρό ξύλο με πολλούς πόρους
πουγάλια - σιγά, σιγά
πουδέν, πουδέν- κάνε τόσο, συχνά, κάθλιγο και λιγάκι
πουζιάρα - χάλια, μαντάρα
πόταμους, πουτάμ, πουταμούδ- ποταμός
πούθι - από που
πούλια - Τουρκικός χρυσός παρέμικρότερος της λίρας
πούλι - γραμματόσημο
πούλιες - πούλιες, ράβονται σε ενδυμασίες και μαντήλ
πουλιουμώ - προσπαθώ
Πουλιώνς - Πολυχρόνης
πουλίζιστι - μόνο εσύ είσαι άξιος
πουλτσιάνς- μικροκαμαρένος νεαρός νάνος
πουλύς - πολύς
πουμένου - απομένω, μένω
Πουνιώτου - Παναγιώτα
Πουνιώτς - Γιαναγιώτης
πουντίκ' - ποντικός
πουντκούδ' - μικρό ποντικάκι
πούντους - που είναι
πούντς - πούντος, που είναι
πουντ'κουχώρ- ποντικοχώρι
πουπούλου - ελαφρό μυαλή
πουρ, πουρ - εκφράζει το κάψιμο βαβακιού ή μαλλιού στο τζάκι
πουρδαλάς - αυτές που πέρδεται
πουρπουλίζουμι - υπερηφανεύομαι, ξετινάζομαι
πιυρδαλίτσα-σηκωτός στα χέρια
πουρθυλίζουμι-πατώ πέρα δώθε
πουρνάρ - δρυς, πρίνος
πουρνδ - πρωινό
πουρπατώ - περπατώ
πουστακή - μηχάνημα, εργαλείο
πουρτσαλίσκα- πιτσιλίστικα
πουρτσαλώ - πιτσιλίζω
πούρτσιους- τράγος
πουρφλίζου- εκτινάσσω το περιεχόμενο του στόματος μεταπό ξαφνικό γέλιο
πουσιουρτή- κομμάτια από φαγνό χρινό με πάχος
πουσπουρίζου- ψιθυρίζω, κρυφολογώ

πουστάβ' - ξύλινο κυλινδρικό δοχείο
 σταφυλιών
 πουστλερίμς-ομοφυλόφυλος
 Πουτιόλς - Απόστολος
 Πουτιότιου- Παναγιώτα
 Πιουτιούλούδ'ς- Αποστολάκης
 πουτούρ - βράκα
 πουχάκ' - θέση, προσαρμογή, ευκαι-
 ρία
 πόχα - απόχη.
 πρέκνα - φακίδα, πανάδα
 πρήσκαρς - πρησμένος
 πρικνιάρου- αυτή που έχει φακίδες
 πρόνξα - έδιωξα
 προγγόμα - διώξιμο
 προυβούδω - ξαποστέλλω
 προυγγώ - διώχνω τις κότες
 προυγγίδ' - μεταλλικό εξάρτημα αρ-
 γαλειού που τεντώνει
 το ύφασμα στο πλάτος
 κατά την ύφανση
 προυκήμνυν- προλαβαίνω
 προυσφόλ' - αυγό στην κότα να γεν-
 νήσει, δόλωμα
 πρόφτασ' - πρόφτασμα, προκαταβολή
 προυφαλίζουν- αφήνω να φύγουν φαγη-
 τή ή αέρια
 προύφλις - βρασμένα καλαμπόκια
 προυφταίνουν- προφτάνω, προλαβαίνω,
 προκάμνω, πλησιάζω
 προυφταστούρα- προκαταβολή, καταδό-
 της που δεν κρατάει
 μυστικό
 π'ρρ, π'ρτσά- διώξιμο γαλδάρων, αλό-
 γων, πρόγγισμα
 π'σκέφαλου - το μαξιλάρι
 π'στεύου - πιστεύω
 πυρουμάχους- πεζούλι στο τζάκι
 πυρουστιά - τρίποδας στηριζης
 αγγείων στο τζάκι
 πυρώνουμι - ζεσταίνομαι
 πυτιά - ένζυμο στο στομάχι
 των μηρυκαστικών, μα-
 γιά, τυρόγαλα, σβώλος
 πηγμένου αίματος

P

παβαΐσ' - δταν κάτι φαγώσιμο
 αρέσει πολύ
 παγκαβανιά- θαμνώδες φυτό, πασχα-
 λιά
 παϊατεύον - προσκυνώ

πακί, πακούδ'- τσίπουρο, απόσταγμα απ-
 τα τσίπουρα των στα-
 φυλιών
 πακουκάζανου- το καζάνι που βράζει
 το τσίπουρο
 παμάθα - αρμαθιά
 παμαθιάζου - αρμαθιήζου
 παχατεύον - ησυχάζω, αναπαύομαι
 παχάτ' - ησυχία, χουζούρι
 πάχτ - πάφι
 παχτούδια - πάφια
 πέγουμι - ορέγομαι, επιθυμώ, λα-
 χταρώ
 πιμπίτ - ακατάσχετη διάρροια
 π'ζ'λ'κ' - ρεζιλίκι, πράξη ή παθ-
 μα που προκαλεί ντρο-
 πή
 πινί - λίμι, το εργαλείο πίν
 πιντίδια - ροκανίδια
 πιπιτσής - αυτός που χαλάει ρού
 χα ή παπούτσια γρήγο-
 ρα
 πιτσέλια - γλυκοκολοκύθες μέσα
 σε πετιμέζι
 πίχνου - πίχνω, πίπτω, πετώ, εκ-
 φενδονίζω, πυροβολώ
 π'μάν' - ρουμάνι, πυκνή λόχμη
 πόπουτους - θόρυβος
 πουγκαλίζου - ρεύομαι
 πουγκάτσια - καρναβάλια
 πουδάν - ροδάνι, ο κύλινδρος τ
 μαζεύεται το σχοινί
 στο πηγάδι, εργαλείο
 υφαντικής
 πόκα - ξύλινο όργανο για τις
 γνέσιμο μπλλιού ή βο-
 βακιού, ηλακάτη
 πουκιά - το βαμβάκι ή το μαλλ
 που βάζουν στη πόκα
 πουκώνουμι - χώνομαι. δίδιος μέσος
 πουκώνου - χώνω κάτι μέσα σε κε-
 πουπούτω - κάνω θόρυβο, κρούω, χι-
 πώ την πόρτα με το
 ρόπτρο
 πουσμπάτ - φαγητό άνοστο και άι
 χο, νερόβραστο
 πουσνίτσια - είδος χυλόπιτας με
 αλεύρι
 πουσδλ' - βυσινάδα
 πουτώ - ερωτώ

Σ

Σάβιτ' - Ελισάββετ
 Σαβούδα - χαϊδευτικό της Ελισάββετ
 σαβουργκίν- πολύ πυκνό χιόνι με δυ-
 νατό αέρα
 σαβουρντώ- ρίχνω, εκσφεντονίζω
 σαγάνα - βαθειά πιατέλα
 σαγανάκ' - μια στιγμή
 σαγιάκ - χοντρό μάλλινο ύφασμα
 σαγαναχτής- επιπλαίος
 σάγκαργκας- πολύποδο τσιμπούρι, παρά-
 σιτο, ζωνφιο
 σαζήν - το φάρι γριβάδι του γλυ-
 κού νερού
 σάζ' - φαθόχορτο
 σαΐδης - σκεπαστό μαντρί από χόρ-
 τη ή κλαδιά
 σαΐβάν - υπόστεγο πλάι σε σπίτι
 σάϊ - ψιλό χαρτί της τράπουλας
 χωρίς αξία
 σακάρ'ς - αυτής που έχει άσπρη βού-
 λαι στα μαλλιά του
 σακάς - φαροπούλι, γλάρος
 σακατμάς - πρόχειρο στέγαστρο ή
 κτίσμα
 σακουρήφα - μεγάλη βελόνα που ράβο-
 με τα σακιά
 σακιντίζου- διστάζω, αποφεύγω
 σαλάντζι - κουνούσε
 σαλαντίζουμι-σείω, κινώ, περπατώ με
 τσακίσματα
 σαλήτς - εξοχικό κέντρο
 σάλιαρους - γυμνοσάλιαγκας
 σάλιαγκας - σαλιγκάρι
 σαλντώ - ορμώ, επιτίθεμαι, παρακι-
 νώ, εξορμώ
 σαμ' - σουσάμι
 σαμαλπτζένις- ριγέ μεταξωτό ύφασμα
 με κόκκινο-κίτρινο
 σαμόλαδου - σουσαμέλαιο
 σαμπάλια - πρωΐ
 σαμπάχλαϊ - πρωΐ, από το πρωΐ, νωρίς
 σαμπού - παΐμού
 σαντέκα - κουνιστή
 σαντέφ' - μαρμαρόκουμπο
 σαντίρ - αυτοσχέδιος καναπές
 σαντέ, μαντέκ- τρικλίζοντας
 σαντιρ' λκ' - ύφασμα επένδυσης αυτο-
 σχέδιου καναπέ
 σαντραβέτς- ψιλό χαλάζι
 σαντρατζένις-μάλλινο έγχρωμο ύφα-
 σμα

σαπέτ' - πανέρι, η κοφίνα του
 αλευρόμυλου που ρίχνουν
 το σιτάρι που πέφτει λί-
 γο λίγο για να γίνει α-
 λεύρι
 σαπλαντώ - μαχαιρώνω
 σαπλαντζένους-μαχαιρωμένος
 σαπσιάκ - σέσουλα παντοπαλείου
 σάρα - σεληνιασμός
 σαραλ' κ' - ίκτερος, χρυσή
 σαρβέτα - κομμάτι μαύρο ύφασμα με
 ειδικό δέσιμο
 σαρδάρα - το τελευταίο ξέπλυμα της
 κεφαλιού στο πλύσιμο
 σασκίνς - αδιάντροπος
 σασκινιάδ - αδιαντρόπια
 σαρντίζου - εξαπατώ, βάζω στο χέρι,
 δανείζομαι χρήματα
 σαρσάκας - ατημέλητος, αυνιμάζευτος,
 απεριποίητος
 σασιρντώ - μπερδεύομαι
 σατίρ - χοντρό μαχαίρι με ξύλι-
 λαβή για το λιάνισμα της
 φύλλων της μουριάς
 σατσιάκ - η προεξοχή του εξώστη
 της στέγης για να τρέχει
 τα νερά μακριά από τον
 τοίχο
 σάτς - πέτρινος δίσκος που φή-
 νουν ληγγίτες
 σατσμάς - μικρό δίχτυ με βαρύδια
 στις άκρες για φάρεμα
 σατραζάνας- αρχηγός, πρωτοπαλλήκαρο
 σαφαρώνου - χτυπώ
 σβαρντίζου - θρυμματίζω βώλους από
 χώμα με τη σβάρνα
 σγιάν - χαράμι, σπατάλη
 σγιανίζου - χαραμίζω, σπαταλώ
 σγιαντζής - σπάταλος
 σγκούλουμπ- στρίμωγμα, συμπίεση
 σγκουλώνου- στριμώχνω
 σγκραμπάτζουμα-γρατζουνιά
 σγκραμπατζώνου- γρατσουνίζω
 σγκράμπια - σαρανταποδαρούσα
 σγκρανίζου- ισιώνω ή καθηρίζω το
 σκαμμένο χώμα, γρατσουνί-
 ζω με τα νύχια
 σγκράντζμα- γρατσουνιά
 σγκράνα - τσουγκράνα
 σδιαφάκ' - σέσουλα, μικρό φτιαράκι

σειβαίνου - εισβάλλω, εισχωρώ, μπαίνω
 σέρνου - σέρνω, τραβώ, έλκω
 σερσέμες - χαζός
 σεσκίνς - χαζός, αστείος
 σέφκου - ποικιλία σταφυλιού
 σημείου - αξιοσημείωτο, θηυμαστό, περίεργο
 σιαγιάκ - χοντρό μάλλινο ύφασμα για χειμερινή ρούχα
 σέρτκου - σέρτικο
 σιαγκραβέτς - παγοβελόνες, χιονοχάλαζο
 σιαδώ - κατά δω, προς τα δω
 σιακάτ - προς τα κάτω
 σιακής - αστείο, φέμμα
 σιακεί - προς τα εκεί
 Σιπλαρές - αγροτική τοποθεσία
 σιάλαρους - σάλιαγκας, σαλίγκαρος
 σιαλβάρ - είδος βράκας, παντελολονιού
 σιαμάρ - χαστούκι ηχηρό
 σιαμ-ντουντού - εδική ποικιλία μουριάς
 σιαντριβάν' - συντριβάνι
 σιαπάν - προς τα επάνω
 σιαπλαμάς - αυτός που περπατά χωρίς να βλέπει μπροστά του, που συνεχώς σκοντάφτει
 σιάπ - ασθένεια βοδιών
 σιάπκα - τραγιάσκα
 σιαπού - προς τα που
 σιαπσιαλεύουμι-κάνω δουλειά πωλύ αργά, σιγά
 σιαπτίζου - χρησιμοποιώ τον συτομότερο δρόμο
 σιάρβα - βρώμικη, λερωμένη, σιχαμερή
 σιασιρντίζου - ανποστατώνομαι, συγχίζομαι και μπερδεύομαι
 σιασιρντώ - μπερδεύομαι
 σιάσλα - ποικιλία σταφυλιού
 σιαστίζου - αιφνιδιάζομαι, παθαίνω τράχ, τα χάνω
 σιάστσα - τα έχασα
 σιατστίζου - συναντώ, ανταμώνω
 σιάφαρά-σιούφαρα-φευτοδουλιές, απατες, φευτοκαμώματα
 σιαφλαρώνου - κατασκευάζω κάτι
 σιαχλαμπάνς - ασουλούπωτος, ατημέλητος

σιαφάλς - αφελής, ανίκανος
 σιβαίνου - μπαίνω μέσα
 σιγύρ - συγκέντρωση στην πλατεία
 σιδηρουβίν - σιδερένιο ή χάλκινο ταφί
 σικλέμια - σακιά γεμάτα
 σικλιντίζου - στενοχωρώ
 σίγουρα - γρήγορα
 σικλέτ - στενοχώρια
 Σίλαης - Αγησίλαος
 σιλέκ - πατσάς από μοσχαρινά πόδια
 σιλτές - στρώμα
 σιμήτ - αιράτο αρτίδιο
 σιμικτής - αυτός που κάνει σιμήτ
 σιμπδύ - λουλούδι βιόλα
 σιντούκ - σεντούκι, κιβώτιο
 σιδσια - ο κεντρικός δρόμος της επαρχίας
 σιουμπουδάβλ - μακρύ ξύλο που τακτοποιούν τη φωτιά
 σιουμπώ - συμμαζεύω τη φωτιά
 σιούμπλια - κοινό γεύμα γυναικών στη σαρακοστή με δικό της φαγητό η κάθε μία
 σιουντούκ - σεντούκι, κιβώτιο
 σιουρναρίζου - χύνω υγρά στο δρόμο
 σιούρ - πληρωμή, αμοιβή σε είδος
 σιριάν - χάζι, διασκέδαση, ευχαρίστηση
 σιρχός - αρσενικός
 σιουτζούκ - λουκάνικο
 σιρκουθήλκ - ερμαφρόδιτη, γυναίκα με ανδρική συμπεριφορή
 σιρκουθήλκους-άνδρας με γυναικεία συμπεριφορή
 σισιρτζιμένους - αυτός που τα έχει μένα
 σίτα - κόσκινο
 σιτζίμ - κομμάτι από λεπτό σύνι
 σιφέρ - πόλεμος, εκστρατεία, κίδι
 σκαμνούδ - μικρό σκαμνί, καρεκλή
 σκαρκάλ - ακρίδα
 σκαριά - ξύλινα δοκάρια πάνι στα οποία απλώνονται τα κουκούλια
 σκαρούδια - ειδικά ξύλιγα τετρόδα όπου απλώνονται σανίδες

σκαφίδ' - σκαφίδι, μικρή σκάφη
 σκιάζου - τρομάζω
 σκίσματα - ξερά φρούτα
 σκιουμπιή - σκεμπές, στομάχι, κοιλιά
 σκιουπάρ - σκεπάρνι
 σκλαντζλίθρα-φιλό καρβουνάκι που
 πετιέται από τα τζάκια
 σκλέντζα - το τσιλίκι παιδικού παι-
 γνιδιού
 σκλίδ' - σκελίδα σκόρδου
 σκλί - σκυλί
 σκούζου - φωνάζω δυνατά
 σκουπίζου - σκουπίζω
 σκουταδιάζου - σκοτεινιάζω
 σκουτώνου - σκοτώνω
 σκρά - κιτπιά τζακιού
 σκρόφα - γουρούνα με γουρουνόπου-
 λα, χοντροκομιένη ψαχιά
 γυναικά
 σ' κώνου - σηκώνω
 σ' μά - κοντά, σιμά
 σλιάρ - στυλιάρι
 σ' μπαζώνου - φυλάγω κάτι σε ασφαλές
 μέρος, συμμαζεύω
 σμπρώχνου - σιπρώχνω
 σνί - οικιακό σκεύος για το
 γεύμα ή το μνημόσυνο, με-
 γάλο ρηχό ταφέ
 σνίκ - μέτρο χωρητικότητας δη-
 μητριακών, 3 περ. οκάδες
 σνίκας - δύοιος έχει μεγάλο κε-
 φάλι
 σόϊ - οικογένεια
 σον μπιτιμί - το τέλος
 σόπ - το στενό σωληνάκι που
 έχουν οι τσαγιέρες
 σόσσα - κεντρικός δρόμος
 σούγλα - σούβλα
 σουτζιάς - σουγιάς
 σουγιατζούδ - μαχαιράκι της τσέπης
 που κλείνει
 σουγλιρά - πολύ μυτερή
 σουγιάς - μαχαίρι
 σουγούτ - ιτιά
 σουμούν - φωμί, στρογγυλό καρβέλι
 σουουκλανταΐνου-χρυώνω
 σουκήν - φόρα
 σουράτ - αυστηρή φυσιογνωμία
 σουρατζής - αυστηρός, σοβαρός
 σουργάτς - γυναικεία κεντημένη πο-
 διά στον αργαλειό
 σουργκί - λυόμενο περίπτερο

σουρίι - κοντάρι που σπρώχνει
 σχεδία σε ποτάμι
 σουρλούτας - αυτός που έχει μεγάλη
 μύτη, κακομούτσουνος
 σουρουντίζου - επιμηκύνω το χρόνο
 της εργασίας
 σουουκλαντίζου-χρυώνω πολύ, κοκκα-
 λώνω από το κρύο
 σουρούπια - κατά το σούρουπο, την
 ώρα που αρχίζει να σου-
 ρουπώνει
 σουρουπιάζ' - σουρουπώνει, αρχίζει
 το σούρουπο
 σουρ - η πλρωμή του σπορά για
 την αγορά μεταξόπορου
 συρμπέτ - είδος παλιού γλυκού πο-
 τού
 σουφράς - ιδιώτυπο χαμηλό τραπέζι
 σουχπέτ - συγκέντρωση και χορός
 στην πλατεία
 σπαργάτς - γυναικεία κεντημένη πο-
 διά στον αργαλειό
 σπέρνου - σπέρνω
 σπιλνί - πόδιο λινός
 σπιτούδ' - μικρό σπιτάκι
 σπουδάζου - ασκώ, διδάσκω
 σπ' ρίτ, σπ' ριτεύδ-σπουργίτι
 σταματημός - σταμάτημα, τελειωμός
 σταυρώνου - ανταμώνω, συναντώ, διαστι-
 υρώνομαι με κάποιον
 σταύρωση - το σημείο που διαστήνει
 νονται οι κλωστές του
 στημονιού
 σταφλαρμιά - διατηρημένα σταφύλια σε
 πετιμέζι
 σταχτουμπέρμπιλας-σταχτωμένος, πασα-
 λειμμένος με στάχτη
 στέκου - στέκομαι, μένω
 στέκα - στάσου
 στέκα - φηλή και λιγνή γυναικά
 σ' τιάρ - σιτάρι
 στιβάλ - μποτίνι, είδος πηπουτσιού
 που περιβάλλει και την
 κνήμη
 στοιχώ - τοποθετώ, δίνω κάποιον
 ως υπάλληλο, παραγιό
 στραγγίζου - στραγγίζω, χάνω την ικμ-
 δα μου
 στράτα - στρωμένος δρόμος
 στρέκλους - αλογόδυμα
 στοίχσαν - εμίσθωσαν εργάτη
 στρούμπις - τόπια υφασμάτων

στ' φάζου - τινάζω, χτυπώ, στρέβαζω
 το στρώμα
 συγίζουμε - επιμένω πολύ, ετοιμάζομαι
 συλλογιόμει-σκέφτομαι επίμονα και
 σοβαρά, συλλογίζομαι
 συνιτιρίζουμε - συνεταιρίζομαι
 συννούντόμει - συνεννοούμαι
 συουμπουδαύλες μηκρύ ξύλο για το
 δαύλισμα της φωτιάς
 συντυχαίνου - συναντώ κάποιον
 σφάζου - σφάζω
 σχουρνώ - συγχωρώ
 σώνου - τελειώνω

T

ταβάς - ταψί
 ταξέδκου - φρέσκο, νωπό
 ταΐ - φαγητό για μοσχάρια
 ταΐζου - τρέφω
 τακάτ - δύναμη
 τάλπα - πλατειά χοντρή σανίδα
 ταμάμ - ακριβώς, εντάξει
 ταμαχκιάρες - πλεονέκτης
 ταναντίζου - αγναντεύω
 τανίζου - τεντώνω
 ταράζου - κουνώ
 ταρκλή - τρίκλωνο νήμα με τρία
 χρώματα
 ταράσ' - μάζεμα καρπών που έχουν
 αφεθεί στα δένδρα
 ταρατόρ - ορεκτικό/σκόρδο, φωμί,
 λάδι, αγγρούρι, νερό/
 τάσ' - μικρό στρογγυλό βρυθύ
 ταψάκι
 τασιάκια - αμελέτητα
 τάχαια - στα αστεία
 ταχιά - πρωΐ
 ταχνή - κάποια ημέρα
 ταχιά που ταχιά - μεθαύριο
 ταχιά του ταχιά - αύριο το πρωΐ
 τέλια - λεπτά διακοσμητικά νύ-
 φης
 τέντερης - κατσαρόλα φαγητού
 τζαν, τζαν - θόρυβος μελισσών
 τζάρτ - ο ήχος της πορδής
 τζάφτις - μασάλια, πολυλογία
 τζγιρουφάης-αυτός που τρώει σωθικά
 τζέν - προσφάγι /μουστουτρα-
 χανάς, κουλούρια, ριτσέ-
 τζέρτζιλα - λιαζέρ

τζιαβπλιασμός-μεγήλη φασαρία, πολλές
 φωνές
 τζιαβαλαντίζου-φωνάζω
 τζιαβίδις - μύδια
 τζιαμπράν - σπασμένο πήλινο δοχεί
 τζιαμάλα - πόδι, σκέλος
 τζιαμπαλαντώ - αντιτίθεμαι, διαμαρτύρομαι
 τζιαμπάης - ακροβάτης
 τζιαναμπιτιά-ιδιοτροπία στον χαρακτήρα κάποιου
 τζιάν τζιούν κανένας-κανένας παρών
 τζιάνουμ - ψυχή μου, αγάπη μου
 τζιμιντάν - μάλλινο ανδρικό γιλέκο
 τζιαντιρμάς - χωροφύλακας
 τζιαπόνς - Γιαπωνέζος, κοντός
 τζιδπ - ρόπαλο, παλούκι
 τζιουμάκα - βέργα
 τζιτζβές - μπρίκι
 τζιωυτζιουβίκις - Γεωργίκης
 τζιρτζιλιά - βερυκοκιά
 Τζιώτζιους - Γιώργος
 τζουφουμαργώ - Μαρία Τζούφα
 τι - τι, ποιό
 τιαυτόν - κι αυτόν
 τιβικέλς - τεμπέλης, βλάκας, ανόητος
 τιζέκ - βώλος από χώμα
 τικείνουν - εκείνον
 τιλιάνς - τελάλης, κήρυκας
 τιλιφταίους - τελευταίος
 τινικές - τενεκές, λευκοσίδηρος
 τινχής - λίγα άτομα σε σειρά ή ναμονής
 τίπουτας - κάτι, τίποτα, ουδέν
 τιου - φτου
 τιουτιούν - καπνός
 τιριάζου - κανονίζω, τακτοποιώ, ρυθμίζω
 τιρμπιές - τρόπος καλής συμπεριφοράς
 τιτίς - λεπτολόγος, αυτός που προσέχει την εμφάνισή του
 τιτίκ - το τελευταίο σημείο
 τιτιόνου - κάνω ένα έργο, μαστόρω
 τιρτίπ - τέχνασμα
 τιρτιπλής - αυτός που κάνει τεχνικά
 τισένα - εσένα
 τιρτέρ - μπλοκάκι

τ' λίγου - τυλίγω, περιελίσσω
 Τιφύλλιου- Τριανταφυλλιά
 τ' λούπα - τουλούπα, μαλλί
 τόκα - πόριη
 Τόλιους - Χριστόδουλος
 τουλούμ - τουλούμι, ασκός
 τουπούζ - ρόπαλο που απολήγει σε
 σφαιρωτό άκρο
 τουριόνκ - εργαλείο που σπάζει τους
 σβώλους
 τούρνις - χοντρά υποδήματα
 τούτους - τούτος
 τραβώ - έλκω, παίρνω το δρόμο,
 φεύγω
 τραβώ βάσανου-στενοχωριέμαι
 τραῦδω - τραγουδώ
 τρανός - μεγάλος
 Τραντάφλης- Τριαντάφυλλος
 τριχιά - είδος σχοινιού
 τρουβάς - σάκος
 τρουμάζου- τρομάζω, μόλις και μετά
 βίας κατορθώνω κάτι
 τρουντίζου- σείω, κουνώ
 τρώου - τρώω
 τρώου τουν έρμου-χαλώ τον κόσμο, κά
 νω τον κόσμο άνω κάτω
 τσαγκλιά - μικρά πήλινα σκεύη
 τσάκ - αμέσως, μέχρι, ως
 τσακώνου - πιάνω, κρατώ
 τσαλμάτς - κάλυμμα κεφαλής, σαρίκα
 τσακώνουμι-παγιδεύομαι
 τσαρ, τσαρ- εκφράζει φωνές σπουργι-
 τιών
 τσαρπτίζου- χαστουκίζω
 τσαρσί - άνω κάτω
 τσατάλα - διχαλωτό ξύλο
 τσαταλώνου- περνώ την τσατάλα σε
 κάποιον
 τσιαΐρ - λιβάδι
 τσιακίζου- σπάζω, τσακίζω
 τσιακμακώ- χτυπώ
 τσιακ'ς - σουγιάς κολοκοτρωνέϊκος
 τσιακίρ κέφ- μισομεθυσμένος
 τσιακίρς - λοξομήτης
 τσιαλιά - αγκάθια
 τσιαλντίζου- κάνω το γάλα τυρί
 τσιαμουρλεύκ- λασπουριά
 τσιαράπια- κάλτσες
 τσιάρδα - σταϊινή
 Τσιαρκέσδις-Τούρκοι πρόσφυγες

τσιαρπτίζου - χαστουκίζω
 τσιαρσί - αγορά
 τσιατάλα - διχάλα, διχαλωτό ξύλο
 τσιατίζου - ράβω πρόχειρα
 τσιάτρα-πάτρα- άκρες μέσες
 τσιατσιανίζου- πιέζω, ζουπά
 τσιάτσκα - φλυτζάνα
 τσιγνές - σαγδνι
 τσιγνιντώ - στενοχωρώ
 τσιμτσιτσι - εντελώς
 τσινί - πορσελάνη
 τπιόλ' - στρώμα που χρησιμοποιο
 ούνταν και για πάπλωμα
 τσιούκα - ύψωμα
 τσιουκανάρα - κουδουνίστρα
 τσιουλιάζου - σκεπάζω
 τσιουλίζου - ραβδίζω τα δένδρα
 τσιουλκατώ - ανακινώ, αναταράζω
 τσιούλους - μικρό πέτρινο στήριγ
 όπου έβαζαν τις δεκά-
 ρες σε παιδικό παιγν
 δι
 τσιουμπλιάρς- ακάθαρτος, τσιμλιάρης
 τσιουπλάκις - πάμπτωχος
 τσιουμπώ - τσιπώ, συλλαμβάνω
 τσιουράκ - παραγιός, μαθητευόμεν
 τεχνίτης
 τσιουρμπατζής-άρχοντας, πλούσιος
 τσιουρούχ'κου-σάπιο, χαλασμένο
 τσιούς - στην πλάτη
 τσιουρουκλαντένου-αφυνατίζω
 τσιουσμές - βρύση
 τσιουτσιούλ - παιδικό γεννητικό δέ
 γανο
 τσιουτσιουμίκ -άκρη
 τσέπα - ασθενικό αδύνατο κοι
 κούλι
 τσιπίσ' - αδύνατο παιδί
 τσιπέλκου - ακάθαρτο
 τσιπλιντίζου - φιλοτρώω, τσιμπώ μεζ
 δες
 τσιπλέντζμα - φιλοφάγωμα
 τσκάλ - τσουκάλι
 τσιφτές - δίκανο όπλο
 τσκαλούδ - μικρό τσουκάλι
 τσιόλ - πάπλωμα, κουρέλι
 τσιότας - τυτός που φάχνει με
 περιέργεια
 τ' σπίδα - υπολείμματα μαλλιού
 τσουγγρανώ - γρατζουνίζω

τσουρτσουλιάνς-αδύνατος σαν κορυδαλός
τσουρτσουλιάνους-κορυδαλός
τσουρτσουλιάκς- κορυδαλός
τσουτεύου - ζάχνω με περιέργεια
τσ' τώ - τσινώ, τσιμπώ
τσουτπουβίκ - σημείο που προεξέχει
τσουτσουμίκα- αιχμή, άκρη, σχέδιο πουλιού που έκαμναν στην Κευλούρα που έσπαζαν μια εβδομάδα πρό του γάμου
τυράγνια - τυραννία
τυραγνώ, τυραγνίζου-βασανίζω, τυραννώ
τύφλαγκας - τυφλός
τυφλέτς - τυφλό φίδι και μεταφ απρόσεκτος διάθρωπος
τ' φάν - χιονοθύελα
τύχ - τύχη

Υ

υλίκ'ή μηλίκ'- μεδούλι, μυελός των οστών /τον έφαγε ως το μηλίκ- του έφαγε δλα τα χρήματα/
υστιρνά - τελευταία

Φ

φακιόλ - μαντήλα, κεφαλόδεσμος
φάμπρικα - εργοστάσιο
φαμίλια - οικογένεια
φαμπρικούδα - εργάτρια εργοστασίου
φανάριον - φωνάζω
φαρδά - φαρδιά, πλατιά
φαρμπαλάδις - βολήν φορεμάτων
φασούλια - φασδλιά
φέβγου, θέβγου-φεύγω
φέγγους - φως
φέρνου - φέρνω
φέσ' - φέσι, σκούφος
φιλί - φωμή
φιλόύκα - φαροταβέρνα
φιντίκια - φουντούκια
φκιάνου - περνώ, διάγω, διορθώνω σιάζω, καταφέρνω, συμπεριφέρομαι, παρασκεύάζω, καταστεύω
φλάου - παραφυλάω, φυλάω, περιμένω, αναμένω

φλές - φιλέματα
φλιατσκανώ- χτυπώ
φλουϊστιρου-σφραγίδα προσφοράς θείας λειτουργίας
φλουρί - μικρό χρυσό νόμισμα
φόβιους - φοβερός
φόντας - από τότε
φόρα - επιτάχυνση
φουβιρός - φοβερός
φουβούμι - φοβούμαι
φουκάλ - σκούπα
φουκαλώ - σκουπίζω
φουκαλίζου - σκουπίζω, σαρώνω
φουκαρπτίκους-φτωχαδάκι
φουλτακίδα- φουσκάλα
φουλτακιάζου - βγάζω φουσκάλες
φουσκιές - οι ακαθάρσιες των μεταξοσκωλήκων μέχρι την τέτταρη ηλικία
φουτιάζου - σκουπίζω
φουρλαντώ - ρίχνω, βγαίνω έξω πετιέμαι, εκσφεντονίζω
φουρτώνου - φορτώνω
φουρ, φουρ - ήχος φωτιάς δταν τροφς δοτείται με εύλεκτο υλικό

φριντζέλα - φραντζόλα

φτί - αυτή

φτίτς - μανιτάρι

φτος - κρεμμυδόσπορος

φτουρώ - αντέχω, κρατιέμαι

φτουχός - φτωχός, άπορος

φ' τσί - βυτίο, ξύλινο βαρελάκι

φ' τσούδ - μικρό βαρελάκι

φυλλουρά - φλοιός βέργας μουριάς

φχαριστώ - ευχαριστώ

Χ

χαβάν - γουδί, κοπίδι καπνού λαθραίων τσιγάρων
χαβάς - τραγούδι
χαγιάτ - μέρος μπροστά στο σπίτι
χαζέβου - κάνω χάζι, βλέπω κάτι με ευχαρίστηση
χαζ' ρκου - έτοιμο
χαϊβάν - ζώο
χαϊντώ - χτυπώ τα ζώα
χαϊτας - αλήτης, ανυπότακτος
χαϊρλίδκου - καλορίζικο
χαλάτς - παπλωματάς
χαλέβου - θέλω, ζητώ

χαλένις	- σαν χαλί
χαλίσκους	- γνήσιος, ολόενδριος
χαλκάς	- μεταλλικός δακτύλιος ή κρίκος
χαμλώνου	- χαμηλώνω
χαμπλά	- χαμηλά
χάμουργκας	- τυφλοπόντικας
χάνου	- χάνω
χαντακώνου	- εξαφανίζω, κρύβω
χαρά	- γάμος
χαραή	- χαραυγή, χαράματα
χαραμίζου	- σπαταλώ
χάσ'λ'	- χλωρό κριθάρι νομής
χαρντπλιά	- απολύτως τίποτε
χαρχαρίζου	- βράζω κοιλιές ζώων για παρασκευή πατσά
χάσκαρς	- αποκριάτικο παιγνίδι
χάσκου	- λευκό φωμί
χατζιάρα	- μεγάλο μαχαίρι με πλατύ λεπίδι
χατίρ	- χάρη, εξυπηρέτηση
χάφτου	- τρώγω λαιμαργά
χάχας	- χαζοχαρούμενος
χαψιά	- μπουκιά
χέρι, χιρούδα	χέρι
χ'ξ'	- φόρα, δύναμη, πόθος ηδονής
χ'ξ'λαντώ	- επιταχύνω το βήμα, αυξάνω την ένταση
χι χι χι	- επιφώνημα με το οποί ο ο καμηλέρης κάνει τις καμήλες να γονα- τιζουν για το φόρτω μα
χιτσένους	- ανύπαρκτος
χ'κ μ'κ'	- αόριστες απαντήσεις, μισόλογα
χιλές	- πανουργία
χιρνώ	- αρχίζω
χίτις	- απολύτως τίποτε
χλιάρ	- κουτάλι
χλιάρα	- κουτάλα
χλιαρουμάλαθα-κουταλοθήκη	
χλιμπουνιάρες-αδύνατος κιτρινιάρης	
χόσκου	- αστείο
χουΐάζου	- χτυπώ και ξεφωνίζω
χουλκό	- εξδργκωμα στο λαιμό
χουμπώνου	- εξαπατώ, χώνω
χουρατεύον	- κουβεντιάζω, συζητώ
χουρίζου	- χωρίζω, βάζω χωριστά
χουσμέτ	- δουλειά του σπιτιού υπηρεσία

χουσμιτεύον	- βοηθώ στις δουλειές του σπιτιού, υπηρετώ κάποιον
χούφτα	- φούχτα, παλάμη
χουχαλίζου	- χουχουλιάζω
χούχλους	- βρασμός φαγητού
χ'πό	- χτυπώ
χράζουμι	- χρειάζομαι
χράμια	- μάλλινες χρωματιστές κουβέρτες
χρηματώ	- υπολογίζω
χτικιάρς	- φυματικός
χτινίζου	- χτενίζω
<hr/>	
ψειρίζου	- καθαρίζω κάποιον από τις ψείρες
ψένω	- ψήνω
ψηφουτά	- ψηφιδωτή
ψ'κέφαλου	- προσκεφάλι
ψιματούρας	- ψεύτης
ψ'.λά	- επάνω
ψ'λώνου	- ψηλώνω
ψουμί	- ψωμί
ψουμόφκιαρου	- φτιάρι που βγάζουν το ψωμί από τον φούρ νο
ψυχόπουνους	- πονετικός, φιλεύσπλα- χνος
<hr/>	

ώδι	- δπως είναι
ώλιλε	- επιφώνημα που δηλώνε πόνο
ώρα	- στιγμή, ώρα, χρόνος